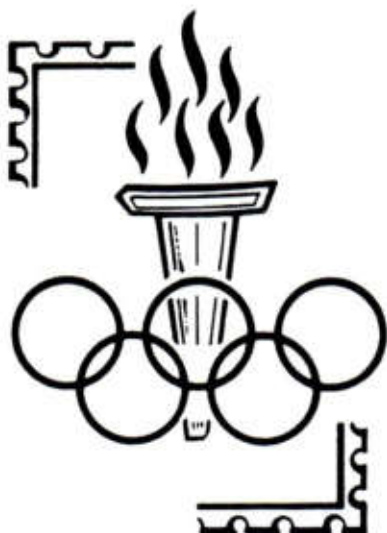

OLYMP-SPORT

číslo 3 (30)

červen 1976

OLYMP-SPORT

Zpravodaj sekce Olympijská a sportovní filatelie při Komisi námětové filatelie SČF.

Ročník IX.

3 / 30 / 1976

Vážení a milí čtenáři !

Tak, jako jsme v minulém čísle našeho zpravodaje připomněli krátce prvou desítku let trvání naší námětové sekce OLYMPSPORT, tak bychom dnes ve stručnosti chtěli připomenout jedno opravdu malé, pro nás však dosti významné jubileum.

Tímto jubileem je dnešní číslo zpravodaje, které je v pořadí již 30., které jsme pro Vás od června 1968 připravili. Celkem s tímto číslem se k Vám dostalo 535 stran textu a vyobrazení. Kolik to představovalo práce, času, pečlivosti a někdy i starostí netřeba snad ani psát. Je však třeba na tomto místě poděkovat bývalému vedoucímu sekce a zpravodaje Václavu R. B u š k o v i za to, že se této práce ujal a že náš zpravodaj dostal na takovou úroveň jakou dnes má. Současně je také třeba poděkovat vedení KNF SČF za to, že nám tuto činnost a možnost vydávání našeho zpravodaje umožňuje a všestranně podporuje. Jsme za to opravdu vděční a vážíme si toho. Věříme, že i nadále tuto podporu u vedení KNF SČF a u PÚV SČF budeme mít a my naopak se budeme snažit ji nezklamat. Vám pak milí čtenáři se budeme snažit i příští čísla udělat ještě zajímavějšími, pestřejšími a po stránce našeho tematu přitažlivějšími.

Vedení sekce a zpravodaje

Vedení sekce a zpravodaje vyzývá čtenáře a členy naší sekce aby sami zhodnotili dosavadní úroveň zpravodaje, co jim dal při budování sbírek a exponátů, co se jim na něm líbí a naopak nelíbí, případně co by chtěli v dalších jeho číslech mít a o čem psát.

Věříme, že nebude ani jednoho čtenáře, který by se k naší malé anketě nepřipojil a neposlal svůj názor a námět na zpravodaj. Nejzajímavější dopisy a jejich části uveřejníme pak v příštím čísle zpravodaje. Své příspěvky zasílejte na adresu vedoucího sekce nejpozději do 30.7. 1976 aby se dostaly včas do příštího čísla. Děkujeme Vám !

Noví členové:

129. **K o b r** Jindřich, Českých bratří 1501, 547 01 **N á o h o d**
sbírá všechny druhy sportu a olympiády
130. **B e n d a** Lubomír, pr.ped., Přímětická 58, 669 02 **Z n o j m o**
sbírá jen OH
131. **P r o t i v á n e k** Petr, Březecká 24, 783 13 **Štěpánov u Olom.**
člen KMF, sbírá OH, vystavuje
132. **A u b r e c h t** Miroslav, Šumavská 20, 360 01 **Karlovy Vary**
sbírá motivově OH

Všechny tyto nové členy vítáme v našem kolektivu a věříme, že budou jeho platnými členy.

V posledním zpravodaji na str.35 jsme nedopatřením zapoměli u jména nového člena č.128 na konci připsat písmeno "d", omlouváme se a opravujeme - správně má být tedy příjmení **W o h l a n d**.

Náš nový člen č.129 - J.Kobr - vystavoval 38 listů ze své sbírky "30 let úspěchů čs.tělovýchovy" při okresní konferenci ČSTV dne 24.4.76 v Náchodě. Exponátek vzbudil všeobecnou pozornost všech přítomných delegátů. Zprávu nám podal KF v Náchodě a předsednictvo OV ČSTV. Našemu novému členu děkujeme za pěknou propagaci naší záliby a věříme, že to nebylo naposledy, co budeme podobnou zprávu uveřejňovat. Je to jeden z příkladů jak využít našich sbírek k propagaci při podobných akcích.

P O Z O R ! ! ! U P O Z O R N Ě N Í členům ! !

Dle sdělení ekonomického odd.SČF ze dne 5.5.76 nezaplatili ještě ke dni 31.3.1976 členský příspěvek na zpravodaj sekce tyto naši členové :
/Uvádíme členská čísla dle seznamu ze zpravodaje č.2/27/75/

1, 2, 7, 8, 10, 16, 18, 34, 35, 37, 40, 43, 46, 47, 49, 51, 52, 53,
54, 56, 61, 63, 66, 67, 69, 71, 75, 80, 81, 86, 87, 92, 95, 96, 99,
100, 102, 104, 106, 110, 111, 113, 114, 115, 116, 121

Domníváme se, že jste na to opoměli v návalu jiné práce a věříme, že toto nedopatření většina z Vás v nejbližší době napraví. Neradi bychom přistoupili k tomu, že bycho se s Vámi pro tuto skutečnost museli rozloučit a vypsat Vás z řad našich členů. Posíláme Vám všem ještě dnešní číslo s tím, že splníte ještě dodatečně jedinou Vaší povinnost vůči naší sekci. Těm, kdo ani po tomto upozornění příspěvek nezaplatí již další číslo zpravodaje nepočítáme a nebudeme s nimi ani nadále počítat.

Připomínáme Vám znovu, že náš kolektiv tuto práci dělá naprosto dobrovolně, bez nároků na jakoukoliv odměnu a jistě tato skutečnost nikomu z nás nepřidá chuti do další práce. Neradi bychom tento Váš přístup k naší i Vaší zálibě kvalifikovali jako nezájem o naší práci. Z minulosti víme, že kolektiv naší sekce byl vždy vedením KNF SČF i ostatními svazovými orgány hodnocen jako jeden z nejlepších. Tato skutečnost však o tom nesevďčí!

Příspěvek je nutné zaplatit složenkou na SČF, kterou jsme Vám již v č.2/27/75 každému poslali. Pokud jste jí založili či ztratili, vyžádejte si jí opět u ing.Slováčka, Dukla-Hakenova 2257, 530 02 Pardubice, který Vám jí ochotně zašle. Věřte, že není lehké ani potěšující tato otevřená slova Vám psát. Děkujeme za pochopení!

V minulých dnech byly všem členům SČSF rozdávány nové členské legitimace. Všechny námětové sekce byly požádány KNF SČF aby vypracovaly novou evidenci svých členů. Žádáme Vás proto, abyste nám potřebné údaje poslali co nejdříve dopisem neb na koresp.lístku na adresu vedoucího sekce. Ti, kteří se zúčastní 2.setkání sekce ve Znojmě mohou tyto údaje předat osobně!

Jedná se o tyto údaje: jméno, přesná adresa včetně PSČ, datum narození, číslo a místo KF jehož jste členem, číslo nové členské legitimace.

Pro nový seznam našich členů, který uveřejníme ve zpravodaji nám ještě napište co a který námět sbíráte, máte-li ex onát - název a kde jste vystavovali a s jakým výsledkem.

KRAJSKÁ VÝSTAVA POŠTOVNÍCH ZNÁMEK

ZNOJMO 76

POZVÁNÍ NA

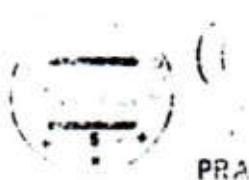
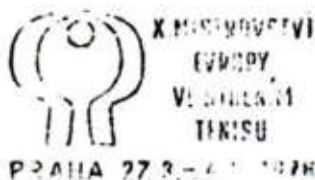
3. - 18. 7 1976

DRUHÉ SETKÁNÍ ČLENŮ SEKCE OLYMPSPORT
které se uskuteční v n e d ě l i dne 4. 7. 1976 od 9.00 hodin v
prostorách výstavy - ekonomická škola ve Znojmě.

Všechny naše členy i čtenáře zpravodaje na naše setkání srdečně zveme a věříme, že se jej zúčastníte v počtu co největším. Setkání plánujeme v čase od 9.00 hod zhruba 14.30-15.00 hodin. Mimo uvítání přítomných, krátké vzpomínky na zakladatele sekce a 10.výročí jejího založení bude následovat zpráva o dosavadní činnosti sekce a plán do konce r.1976, různé organizační záležitosti sekce a kol vydávání zpravodaje. Počítáno je i na výměnu sběratelského materiálu. Za tím účelem Vás upozorujeme abyste vzali sebou všechny Vaše dublety. Po polední přestávce bude pak následovat přednáška MUDr.Vl.Viklického, CSc, která bude trvat přibližně půl hodiny a pak bude následovat beseda, k jejímuž průběhu dnes ve zpravodaji uveřejňujeme potřebné materiály.

Několik informací pro účastníky setkání:

- posledně slibovaný oběžník nebudeme vydávat, nahrazuje jej toto číslo zpravodaje, které se nám před setkáním podařilo vydat
  - ve zpravodaji naleznete mimo odborných článků také "Směrnice pro práci námětových sekcí, jejich vedoucích a vedoucích zpravodajů", ke kterým budeme jistě mít své připomínky a dotazy v průběhu setkání. Dále je ve zpravodaji uveřejněn závažný referát Dr.Viklického ze semináře námětových jurymanů, který bude podkladem pro pochopení a ev. diskuzi při odpolední přednášce na našem setkání.
  - výstavní výbor ZNOJMO 1976 upozorňuje zájemce o nocleh ze soboty 3.7. na neděli 4.7.76, že je ochoten tyto zajistit, pokud se zájemce přihlásí závazně písemně do 10.6.1976 na adresu jednatele výstav. výboru Jan F u ř í k , Pasteurova 1, 669 02 Z n o j m o
  - vedoucí sekce bude na výstavě již od pátku 2.7.76 ve funkci člena jury a v sobotu 3.7. navečer přijede i zást.vedoucího ing.Slováček. Pokud některý z členů sekce bude ve Znojmě také od soboty, ať je oba vyhledá v místě ubytování či na výstavě.
- vedení sekce

V minulém čísle na str. 38 jsme informovali mimo jiné i o razítkách k X.ME ve stolním tenisu v Praze. U pošt.úř. 125 00 PRAHA 025 bylo od začátku března v používání strojové razítko, které jsme také reprodukovali. Toto razítko bylo až do 1.4. používáno na oráčecím stroji, který má ve spodní úseči razítka rozlišovací písmeno "6". Od 2.-4.4.

však byl propagační text razítka přendán na oráčecí stroj, který má ve spodní úseči rozlišovací písmeno "5" - viz naše reprodukce. Chceme tímto upozornit naše sběratele, aby si všimli i těchto skutečností. Není nám přesně známo kolik oráčecích strojů k propagaci se na p.úř.PRAHA 025 používá a jaká je zde s těmito razítky praxe. Víme ale, že i v minulosti se vyskytují u strojových propagačních razítek tyto variace - někdy je jedno a totéž razítko - prop.text či obrázek - oužít i u 4 různých čísel.

V PEVNÉ JEDNOTĚ KSČ A LIDU ZA
DALŠÍ ÚSPĚCHY PŘI BUDOVÁNÍ ROZ-
VINUTÉ SOCIALISTICKÉ SPOLEČNOSTI

Ze zprávy o činnosti strany a vývoji společnosti od XIV. sjezdu KSČ a o dalších úkolech strany, přednesené na XV. sjezdu KSČ soudruhem Gustávem HUSÁKEM dne 12. dubna 1976:

".....V období po XIV. sjezdu se zvýšila aktivita Národní fronty, posílilo se její postavení ve společnosti. Oceňujeme práci, kterou vykonaly Revoluční odborové hnutí, Socialistický svaz mládeže, Československý svaz žen, Svaz československo-sovětského přátelství a další společenské organizace Národní fronty...."

".....Součástí výchovy a rozvoje socialistického člověka, zejména mladé generace, je tělovýchova a sport. Společným úsilím Československého svazu tělesné výchovy, Socialistického svazu mládeže, Revolučního odborového hnutí, SVAZARMU, škol i dalších organizací a institucí se podařilo dosáhnout toho, že pro statisíce lidí se stala aktivní tělovýchovná činnost nedílnou součástí života. Podmínky, které naše společnost vytváří, dávají možnost ještě širšího rozvoje masové tělovýchovy a sportu, i úspěšnější reprezentace našeho státu. Od XIV. sjezdu se i na tomto úseku udělal kus práce, bude však nutné v tělovýchovných jednotách zlepšit výchovnou práci a dořešit některé otázky včetně organizace státní péče o tělovýchovu a sport....."

. --ooOoo-- .

Z předsednictva ÚV ČSTV:

Předsednictvo ÚV ČSTV, které zasedalo v Praze, vyslechlo zprávu předsedy s. Antonína HÍMLA o průběhu a výsledcích jednání XV. sjezdu KSČ a jeho významu pro další rozvoj naší socialistické společnosti.

Komplex opatření, který připravují orgány ÚV ČSTV k realizaci sjezdových závěrů, projedná nejbližší zasedání pléna ÚV.

Rudé právo - 28.4.1976

Federální ministerstvo spojů vydalo dne 12. dubna 1976 dvě příležitostné známky "XV. sjezd Komunistické strany Československa".

Po dobu trvání XV. sjezdu KSČ používaly pošty Praha 7, Praha 1 a Praha C12 k orážení korespondence ruční příležitostná razítka v červené barvě.

(68)

SMĚRNICE pro práci námětových sekcí, jejich vedoucích a ved.zpravodajů
oo

I. Námětové sekce, jejich zřizování a úkoly

- 1/ Námětová sekce je odborný orgán při KNF SČF nebo KNF ZSF, jehož úkolem je studium dané námětové oblasti a speciální odborná pomoc čs.sběratelům při budování sbírek a zejména exponátů.
- 2/ Námětové sekce sdružují sběratele jednoho nebo několika příbuzných námětových oborů; mají celostátní působnost a sdružují proto zájemce z celé ČSSR.
- 3/ Návrh na zřízení námětové sekce může vedení KNF SČF nebo vedení KNF ZSF podat kterýkoliv krajský /městský/ výbor SČSF, klub SČSF nebo kterýkoliv člen SČSF. Součástí návrhu na zřízení NS musí být návrh jejího obsahového zaměření, jejího vedení a návrh na technické zabezpečení její činnosti. Návrh neobsahující tyto údaje bude bez projednání vrácen.
- 4/ Vedení příslušné KNF po projednání na své schůzi zřízení navržené námětové sekce buď doporučí nebo zamítne, případně požádá navrhovatele o doplnění návrhu. Své rozhodnutí oznámí se zdůvodněním navrhovateli.
- 5/ Záměr zřídit novou NS oznámí vedení příslušné KNF vedení KNF druhého národního Svazu a zpravidla jej s bližšími údaji zveřejní ve svazovém časopise.
- 6/ Podmínkou pro zřízení námětové sekce je zájem nejméně 10 členů. Klesne-li počet členů sekce pod 10, může být sekce přiřazena k sekci příbuzného námětu.
- 7/ Zřízení NS schvaluje na návrh vedení příslušné KNF PUV SČF či ZSF.
- 8/ Rozpočet NS je součástí rozpočtu příslušné KNF SČSF.
- 9/ V krajích /příp. i v určitých oblastech/ nebo větších městech mohou členové téže sekce se souhlasem vedoucího sekce a vedení příslušné KNF vytvářet námětové skupiny za účelem užší spolupráce a výměny zkušeností. Veškerá jejich činnost musí být v souladu s činností uvedené sekce.
- 10/ Námětová sekce /NS/ plní tyto hlavní úkoly:
  - organizuje studijní činnost v rámci svého námětu a usiluje o vhodné zveřejňování jejích výsledků,
  - vede kartotéku svých členů a vede přehled všech exponátů svého oboru. Podle potřeby zabezpečuje pro jejich autory v dohodě s vedením KNF vhodné konzultanty a doporučuje vedení příslušné KNF vybrané kvalitní sbírky svých členů k vystavování,
  - vydává zpravodaj
  - pořádá přednášky, semináře a uskutečňuje setkání svých členů za účelem výměny zkušeností při budování exponátů,
  - prostřednictvím zpravodaje a při setkání členů sekce uskutečňuje výměnu filatelistického materiálu,
  - vydává se souhlasem vedení příslušné KNF a publikační komise SČSF filatelistickou literaturu,
  - pomáhá KNF při zajišťování článků příslušného námětu pro odborný tisk.

II. Členství v námětové sekci

- 1/ Řádným členem námětové sekce se mohou stát členové SČSF, kteří plní povinnosti, vyplývající z členství v SČSF a členové KNF, jejichž přijetí do sekce se řídí zásadami pro přijímání mladých filatelistů.
- 2/ Členství v sekci je dobrovolné. V NS je člen SČSF pouze registrován - členství v NS tedy nenahrazuje členství v SČSF.

- 3/ Člen SČSF může být členem několika sekcí, jestliže se podílí aktivně na jejich práci a plní povinnosti, vyplývající z úkolů každé sekce.
- 4/ Člen je povinen přispívat podle svých vědomostí a možností k práci sekce. Má právo na zasílání zpravodaje sekce, zúčastňovat se akcí sekce, využívat nabídkové a poptávkové služby sekce ve zpravodaji, má právo na bezplatnou poradenskou službu sekce.
- 5/ Členství v sekci zaniká ztrátou nebo zánikem členství v SČSF; může rozhodnutím vedení sekce zaniknout i v případě, nezúčastní-li se člen aktivně práce v sekci a neplní jiné závazky, stanovené pro členství v sekci / nezaplacení příspěvku na vydávání zpravodaje/.

III. Vedoucí námětové sekce, jeho práva a povinnosti

- 1/ Vedoucího námětové sekce jmenuje vedení příslušné KNF a potvrzuje předsednictvo ústř.výboru příslušného národního svazu.
- 2/ Vedoucí sekce se může stát každý člen SČSF, který svými občanskými postoji, morálními vlastnostmi, svojí sběratelskou činností, odbornými znalostmi a aktivní prací má předpoklady k úspěšnému vedení sekce. Práce v sekci je čestná a bezplatná.
- 3/ Vedoucí sekce řídí práci sekce a zpravodaje, pomáhá členům radou i jiným způsobem při vytváření sbírek a expenátů, vede kartotéku svých členů, svolává při vhodných příležitostech setkání členů své sekce, podává vedení KNF roční zprávu o činnosti sekce, finanční rozpočet na příští rok, zprávu o plánovaných akcích sekce a o jejich výsledcích, o stavu členstva /odděleně o stavu mládeže/ a se souhlasem příslušných svazových orgánů spolupracuje s jinými společenskými organizacemi, odb.institucemi a pod. K zajištění činnosti a všech úkolů sekce si podle potřeby vytváří užší kolektiv z neaktivnějších členů sekce /vedení sekce/.
- 4/ Vedoucí sekce může být na návrh vedení KNF odvolán, jestliže neplní povinnosti, vyplývající z práce sekce nebo může odstoupit na vlastní žádost /zpravidla na konci hospodářského roku/.

IV. Zpravodaj námětové sekce a jeho vydávání

- 1/ Vydávání zpravodaje je jedním z důležitých úkolů sekce a pojítkem mezi vedoucí sekce a členstvem. Vedoucí zpravodaje je vedoucí sekce nebo jiný člen sekce schválený vedením KNF.
- 2/ Zpravodaj je vydáván pro vnitřní potřebu členů sekce zpravidla 4 x do roka. Za obsah zpravodaje zodpovídá vedoucí sekce, za odbornou stránku a za původnost článků jejich autoři.
- 3/ K úhradě nákladů na vydávání zpravodaje může být stanoven po dohodě s vedením KNF roční příspěvek, který členové sekce zasílají hospodářskému odděl.příslušného národního svazu, které jej připsuje na konto KNF. Náklady spojené s vydáváním zpravodaje jsou součástí rozpočtu příslušné sekce a hradí je KNF příslušného nár.svazu. Aktivním členům může být zpravodaj zasílán bezplatně.
- 4/ Jestliže vedoucí zpravodaje vybere od členů příspěvek k úhradě nákladů, je povinen vydat nejméně takový počet čísel a v takovém rozsahu, který se rovná výši vybraného příspěvku / započítávají se náklady na papír, náklady spojené s napsáním textu, s tiskem a zasíláním zpravodaje/.
- 5/ Vedoucí sekce nebo zpravodaje je povinen zasílat v příslušném počtu výtisků zpravodaj zdarma orgánům a funkcionářům SČSF uvedeným v seznamu, který schvaluje vedení příslušné KNF.
- 6/ Obsahem zpravodaje jsou především filatelisticky zpracované články a zprávy týkající se příslušného námětu, zejména články o budování

exponátů příslušného námětu, zprávy o vydaných novinkách, o odborné a filatelistické literatuře, zprávy o filatelistických výstavách a o exponátech příslušného námětu na nich vystavených, zprávy o činnosti sekce a jejich dalších úkolech, výměnná služba. Otázky a problémy všeobecné námětové filatelie jsou zpravidla obsahem článků uveřejňovaných v časopise Filatelie a nelze se jimi ve větší míře ve zpravodaji zabývat, je však žádoucí jejich aplikace na konkrétní řešení v rámci námětu sekce. Články ve zpravodaji musí svým zaměřením odpovídat celkové linii československé námětové filatelie. Otištění článků a zpráv ze zpravodaje může být provedeno jen se souhlasem autora v jiných časopisech, ve zpravodajích jiných námětových sekcí může být provedeno bez předchozího souhlasu, avšak s uvedením jména autora a zpravodaje.

- 7/ Filatelistická literatura, katalogy a časopisy za účelem studia a použití ke zprávám ve zpravodajích se ze svazových knihoven půjčují vedoucím sekcí nebo zpravodajů podle ustanovení výpůjčního řádu.

V. Akce námětových sekcí

- 1/ Námětové sekce mohou se souhlasem vedení příslušné KNF pořádat při vhodných příležitostech /výstavy a pod./ semináře, besedy a jiná setkání svých členů.
- 2/ Za přípravu, organizaci a obsahové zabezpečení akcí odpovídá vedoucí sekce. O jejím průběhu, obsahu a výsledcích musí podat do 14 dnů zprávu vedení příslušné KNF.
- 3/ Účast členů sekce na těchto akcích je dobrovolná a vydaje s ní spojené hradí účastníci ze svých prostředků. Vedoucímu sekce hradí nezbytné výdaje /cestovné, diety/ vedení příslušné KNF.

VI. Mezinárodní spolupráce

- 1/ Jakákoliv mezinárodní spolupráce se řídí předpisy a směrnicemi orgánů SČSF a bez jejich souhlasu ji nelze provádět.

VII. Zrušení nebo zánik námětové sekce

- 1/ K zrušení nebo zániku sekce dojde, jestliže počet členů klesne pod stanovenou hranici a nelze-li ji přiřadit k jiné sekci.
  - sloučením s jinou sekcí
  - vedoucí sekce je odvolán nebo odstoupí z funkce a nelze najít vhodnou náhradu,
  - členové sekce neprokazují delší dobu aktivní činnosti, vyplývající ze stanovených úkolů sekce,
  - z rozhodnutí PÚV SČSF zrušit sekce
- 2/ Finanční otázky a pohledávky členů sekce řeší při jejím zrušení vedení KNF příslušného svazu.
- 3/ Majetek zrušené sekce / literatura, zásoba zpravodajů aj./ případně vedení příslušné KNF.

Tato směrnice pro práci námětových sekcí, jejich vedoucích a vedoucí zpravodajů byla jedním z hlavních bodů jednání na semináři ved.sekcí a zpravodajů dne 17.1.1976 v Praze. A jejímu návrhu proběhla velmi plodná a zasvěcená diskuze. Závažné připomínky či opravy byly do návrhu zakotveny. Takto upravený návrh byl předán ke schválení PÚV SČSF, který jej také schválil. Tento dokument je tedy pro členy všech námětových sekcí závazný a je nutné se v naší práci jím řídit.

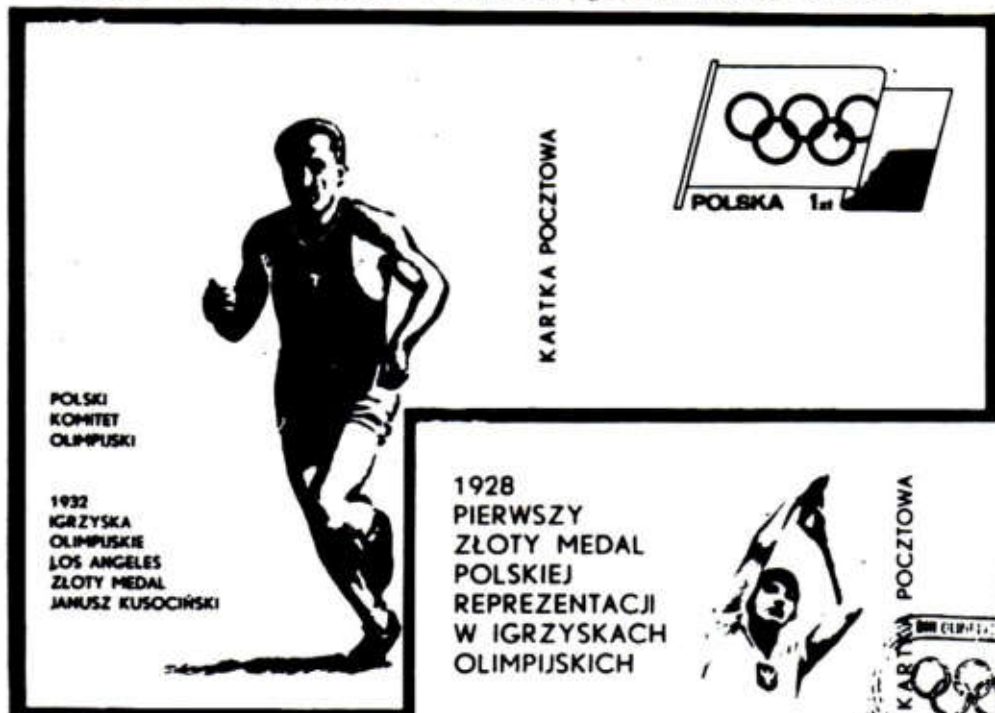
Domníváme se proto, že je nutné seznámit Vás s jejím zněním. Zvláště jí doporučujeme pozornosti těch našich členů, kteří se chtějí zúčastnit 2.setkání ve Znojmě. Zde bychom se k některým bodům vrátili a podiskutovali si o nich. Je to poprvé, kdy se pro naši práci, po 10 letech existence námětových sekcí, dostává do našich rukou tak souhrnný podklad.

Polská poštovní správa nás již po 3 roky mile překvapuje vydáváním velmi zdařilých dopisnic, na kterých připomíná olympijské úspěchy svých sportovců. Po dopisnici z r.1974, o které jsme psali v našem zpravodaji č. 23 z června 1974 na str.23, nám loni předložila celinu, na které je zobrazena držitelka zlaté olympijské medaile z Her IX.olympiády 1928 v Amsterdamu Halina K o n o p a c k á. Byla to prvá zlatá olympijská medaile pro Polsko a výkon v hoďu diskem žen byl světovým i olympijským rekordem - 39,62 m.

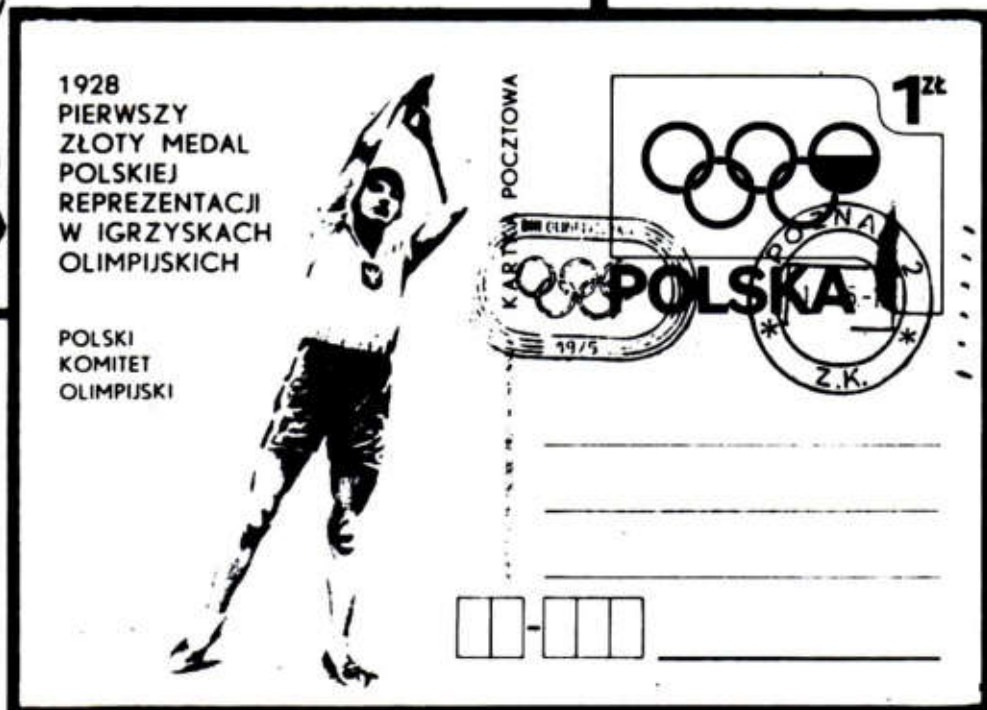
Na dopisnici vydané v letošním roce se nám představuje olympijský vítěz v běhu na 10 000 m Janusz K u s o c i ň s k i v novém olympijském rekordu 30:11,4 min. Tento vynikající polský atlet byl brzo po okupaci Polska nacisty zastřelen. Obě celiny mají nominální hodnotu 1 Zł a vyšly v nákladu 150 000 kusů.

Při pohledu na obě tyto dopisnice si jen s lítostí povzdechne, že se nám podobného dokladu nemůže dostat také u nás a při tom bychom jistě měli co a koho připomenout. Vždyť čs.olympijské hnutí a výsledky našich sportovců to stále potvrzují. V letošním roce budeme slavit 80.výročí založení ČSOV a jak vidíme v emisním plánu naší pošty, nepočítá se s připomenutím tohoto výročí, ač na př. v r.1971 nám právě hodnoty 30 hal k 75 letům ČSOV přivezla jeden z význačných úspěchů naší známkové tvorby. Při tom bychom nemuseli nikoho žádat o povolení k použití olympijských symbolů. Chceme se ucházet o pořadatelství Zimních olympijských her v Tatrách 1984 - nestálo by snad ani toto za propagaci? Vždyť sport a zvláště vrcholový, má dnes podporu na nejvyšších místech. To by si měla uvědomit snad i naše poštovní správa a počítat s touto skutečností i v emisním plánu našich celin.

POLSKI
KOMITET
OLIMPIJSKI

1932
IGRZYSKA
OLIMPIJSKIE
LOS ANGELES
ZŁOTY MEDAL
JANUSZ KUSOCHSKI

1928
PIERWSZY
ZŁOTY MEDAL
POLSKIEJ
REPREZENTACJI
W IGRZYSKACH
OLIMPIJSKICH

POLSKI
KOMITET
OLIMPIJSKI

Bobr AMIK vládne!

Budeme dnes pokračovat v informacích o materiálech pořadající země Her XXI.olympiády 1976 v Montrealu.

XI.vydání - 12.3.1976

Přinášíme dnes reprodukci razítka z obálky prvního dne vydání k poslední serií známek, které jsme v posledním našém zpravodaji nevyobrazili.

Naš spolupracovník J.Lacko nám poslal informaci o razítku, které reprodukuje vlevo. Varuje naše sběratele před nákupem tohoto vyloženě soukromo-spekulativního výrobku, který nemá s poštovním provozem nic společného. Děkujeme a rádi tlumočíme.

Současně nám zaslal vysvětlení k celinám otištěným ve zpravodaji č.1/38/76 na str.14. Poslal současně kopii dopisu, kterou mu na jeho dotaz ohledně těchto celin napsalo ministerstvo pošt v Ottavě dne 23.4.1976, kam jim poslal kopii stránky z našeho zpravodaje. Sdělují mu mimo jiného, že se jedná o dopisnice, které vydali dne 3.3.1975, ale bez přitisků olympijských medailí. Jedná se tedy v tomto případě o "soukro-

mé přitisky", na které Vás tedy touto cestou také upozorňujeme a zároveň se našim čtenářům omlouváme za chybnou informaci. Žádné oficiální celiny ke Hráh XXI.olympiády v Montrealu kanadská pošta ještě nevydala! Našemu spolupracovníku J.Lackovi opět děkujeme za tento nevšední zájem o informovanost našich čtenářů.

Nahoře reprodukuje dvě zajímavá strojová ruční razítka, která byla v používání začátkem března 1976 v torontském předměstí DOWNSVIEW přesto, že toto razítko měl používat p.úřad v Torontu. Jak nám píše náš spolupracovník, nebyly otisky tohoto razítka nijak kvalitní a zasluku vrátil zpět k novému odbavení. Mezitím toto razítko v Downsview přestali užívat a celou zasluku poslali k vyřízení min.pošt do Ottawy. Odtud poslali podstatně lepší otisky, ale název **poštovního úřadu byl TORONTO**. Text propagace byl stejný: podpora polsko-kanadských účastníků XXI.olympiády. Text je dvojjazyčný, anglicko-francouzský.

Tím jsme dnes vyčerpali nový a nám známý materiál pořadatelské země. Máme k dispozici více jak 20 kusů dosud neotištěných frankotypů, ale výrobní termín tohoto čísla zpravodaje nám neumožňuje závčas zvládnout jejich překreslení - reprodukce přímá je vzhledem k použité červené barvě frankotypů nejistá. Přineseme tedy jejich další pokračování zase až v příštích číslech zpravodaje. Doufáme také, že do té doby budeme znát i jejich systematiku třídění.

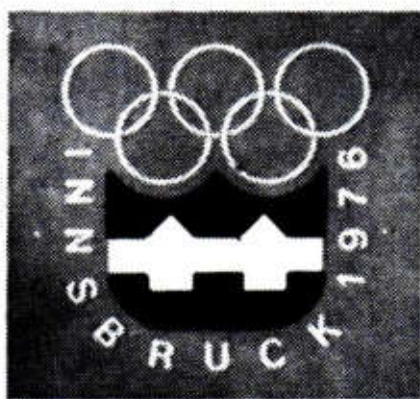
oo 00 oo

Seznámíme Vás dále s materiálem vydaným ke Hráům XXI.olympiády 1976 v NSR a pokud budeme mít podobný materiál k dispozici i z jiných zemí, rádi jej budeme reprodukovat také v příštích číslech.

Na této stránce vidíte leteckou zálepku, na jejíž zadní straně jsou přitisknuty emblemy ZOH a OH 1976, nadpis Olympijský rok 1976 a pod emblemy pak přehled kolik medailí získali sportovci NSR na ZOH 1976 v Innsbrucku. Letecká zálepka je t.zv. polooficiální celina.

Na straně 75 najdeme celkem 3 FDC k oběma známkám a aršíku vydaných ke Hráům XXI.olympiády 1976 v Montrealu dne 6.4.1976, jak nám říká razítko prvního dne z Bonnu. Známky i aršík jsou vydány s příplatkem. Na známce 40 +20 Pfg je plavec, barva zelená; známka 50+25 Pfg představuje atleta při skoku vysokém a je v barvě červené. V aršíku jsou dvě známky 30+15 Pfg pozemní hokejisté v barvě pomerančové a 70+35 Pfg veslařská čtyřka v barvě modré. Prodejní cena aršíku je 1,50 DM.

OLYMPISCHES JAHR 1976

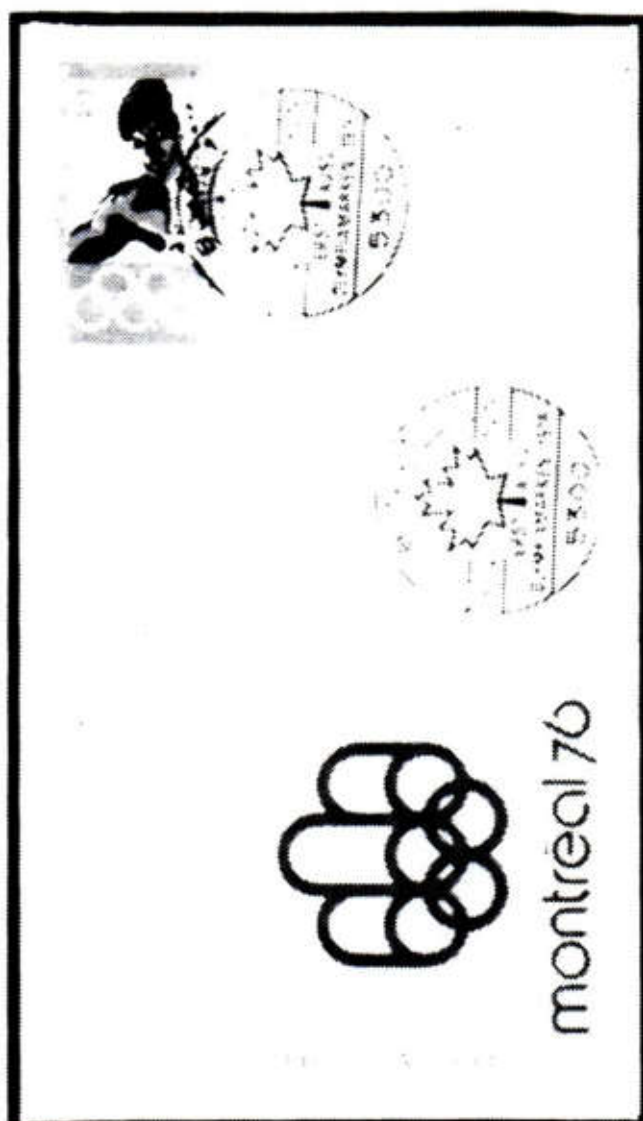
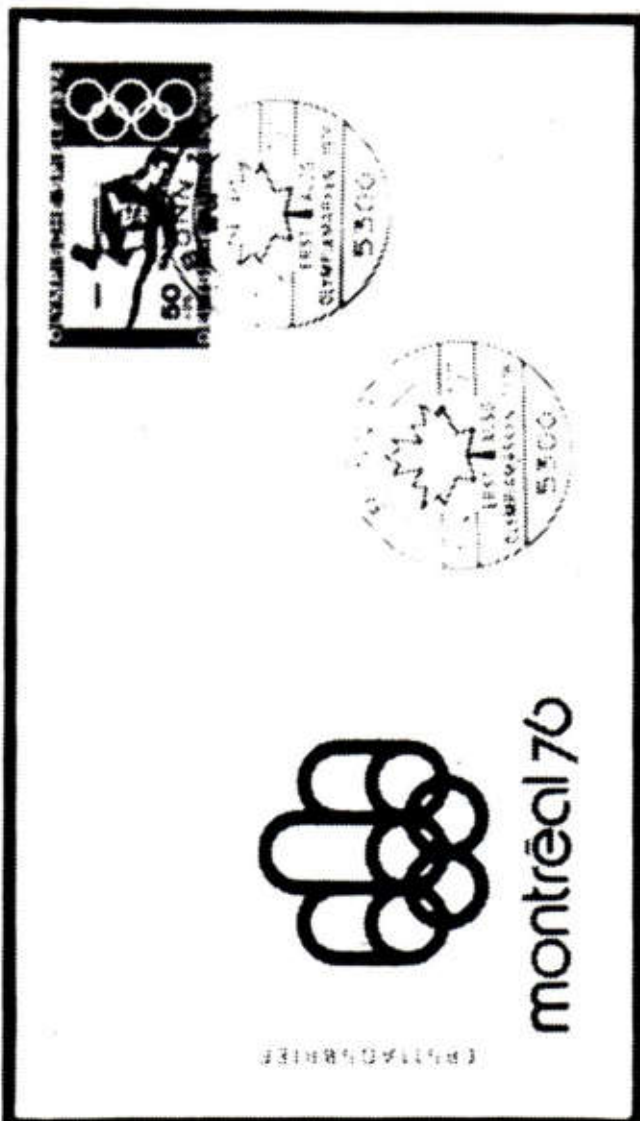
Die Sportler der Bundesrepublik Deutschland gewinnen 14 Medaillen bei den Olympischen Winterspielen in Innsbruck.

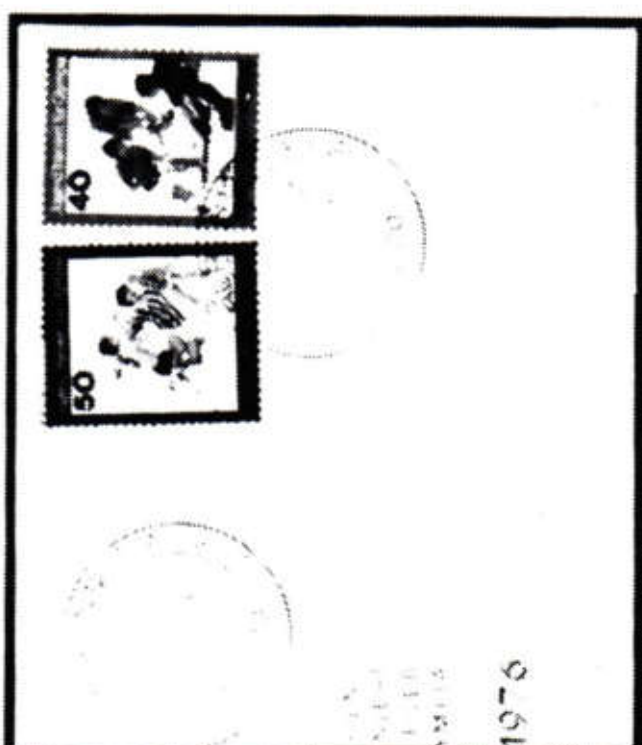
- 3 Goldmedaillen
- 5 Silbermedaillen
- 3 Bronzemedailien

MIT LUFTPOST
PAR AVION

Na předcházející str.76 reprodukuje 4 FDC k vydání každoročních známek "Pro mládež" v NSR a Z.Berlíně. Obě serie jsou ve stejných hodnotách a představují mladé sportovce při různých sportovních disciplínách. Serie vyšla také 6.4.76 jak zjistíme z razítka prvního dne. Na známkách i v razítku najdeme nápis "Mládež trenuje na olympiádu", který jí určuje její olympijský charakter. Známky mají opět poloviční příplatek jako je jejich nominale.

Na této stránce reprodukuje známky Lichtenštejska k OH, které vyjdou 10.6.1976 a dále pak ruční strojové razítka k výstavě známek ve francouzském Marseille.

Níže pak přinášíme dvě polooficiální celiny, z nichž dopisnice je vydána v Záp.Berlíně a letecká zálepka v NSR. Na obou je vytištěn emblem Her XXI. olympiády v Montrealu 1976 v červené barvě. Obě celiny šly letecky do Montrealu, kde dostali zvláštní příchodní razítka.

LES JEUX OLYMPIQUES
A TRAVERS LE TIMBRE-POSTE
STAND PTT "PROMOLOISIRS"
DU 2 AU 12 AVRIL 1976
PARC CHANOT MARSEILLE

Ch. L. L. L.
Poste restante
Montreal, Que.
Canada

Dne 22.11.1975 probíhal v Praze "Semínář námětové sekce jurymanů", z něhož Vám přinášíme nezkrácený hlavní referát tajemníka jurymanské komise SČSF s. MUDr. Vladimíra Viklického, CSc. V referátě naleznou naši členové jistě mnoho podnětného, zvláště Ti, kteří připravují své exponáty na některou z plánovaných výstav a snad i Ti, kteří ještě přemýšlí co a jak se svým exponátem počít. Referát považujeme za tolik závažný, že mu dáváme přednost před informacemi a novinkami z našeho oboru. Činíme tak záměrně nyní před našim 2. setkáním ve Znojmě, kde autor referátu bude předsedou výstavní jury a zároveň bude jedním z přednášejících na naší odpolední besedě. Jak jej známe, bude jistě ochoten odpovědět nám na jakýkoliv dotaz z problematiky přípravy, sestavování, výběru a hodnocení motivového i tematického exponátu. Rozvažte si proto raději dříve své dotazy a co Vám nebude z dnes předloženého referátu jasné - na to se ptejte.

oo xx oo xx oo

MUDr. Vladimír V i k l i c k ý, CSc -

P r o b l e m a t i k a h o d n o c e n í n á m ě t o v ý c h e x p o n á t ů

1. Hlavní důvody, které vedly k zařazení této problematiky na pořad jednání semináře:

Hlavním účelem dnešního jednání našeho semináře je prodiskutovat nejobtížnější situace při hodnocení námětových exponátů a seznámit se blíže s nedostatky, které vedení KNF SČF při hodnocení činnosti námětové části jury na výstavách zjistilo. Proto je v úvodu nutné říci, že činnost většiny našich jurymanů byla dobrá a že se jurymani podílejí na úspěšném rozvoji námětové filatelie u nás. Vždyť právě hodnocení exponátů je jedním z nejdůležitějších usměrnování rozvoje námětové filatelie. Právě proto se však musíme kriticky zastavit u nedostatků, které objektivitu výroků jury snižují. Víme z nedávné minulosti, že naši vystavovatelé, zejména ti pokročilejší, si rady jurymanů berou k srdci a snaží se exponáty podle nich upravovat a zlepšovat. Příkladů kladných je celá řada. Víme však, že nevhodně kladený důraz na nepodstatné věci často odvedl pozornost autorů exponátů od zásadního. Jeden příklad za všechny. Opakované články o úvodním a titulním listu, které zdůrazňovali zejména jejich grafickou úpravu, vedly k tomu, že skutečně většina vystavených exponátů u nás tyto listy má, téměř vždy i zajímavě graficky řešené, avšak bez všech těch údajů, kvůli kterým tyto listy požadujeme. Zdůrazňování formy nad obsahem tedy vedlo k tomu, že formálně dobré úvodní a titulní listy obsahově vůbec nevyhovují, protože pro jury i pro diváky nepřinášejí žádné informace. Myslím, že to je jedna ze zkušeností z výstav z roku 1975.

Rozvoj námětové filatelie u nás i v celém světě se odráží v obou směrech řazených do námětové filatelie: tj. ve směru filatelie tematické i motivové. Rozvoj obou těchto směrů vedl a stále vede k jejich vzájemnému vzdalování. Tematická filatelie se stává, alespoň u nás a v některých dalších zemích, základem námětové filatelie, čemuž odpovídá i počet exponátů na výstavách. Motivová filatelie se stále více blíží k filatelii teritoriální a hodnocení těchto exponátů je čím dál tím více obdobné hodnocení exponátů v teritoriálních třídách. To je zcela nová kvalita, kterou se náš káektiv bude muset v příštích letech zabývat. Prudký rozvoj tematické filatelie u nás je však i výsledkem úsilí KNF SČF, která na rozvoj právě tohoto směru námětové filatelie klade hlavní důraz. Myslím si, že není nutné znovu zdůrazňovat důvody, proč se tak děje. Je zcela pochopitelné, že v socialistické společnosti klademe důraz na rozvoj takové zájmové činnosti, která vede k rozvoji osobnosti člověka, která mění sběratele - pasivního registrátora ve sběratele - aktivního tvůrce. V zájmu dalšího posílení tohoto trendu se vedení KNF SČF rozhodlo dále preferovat na výstavách všech typů tematické exponáty. Za tím účelem se nyní budou hodnotit všechny smíšené expo-

náty /tematicko-motivové/ jako exponáty tematické s tím, že motivová část bude v hodnoticích kartách zdůrazněna jako nedostatek ve zpracování libreta exponátu. Úkolem všech námětových jurymanů pak bude přispívat radou autorům exponátu, jak z takových exponátů udělat exponát tematický. Nezáleží při tom na tom, zda exponát je z počátku i z 90% zpracován motivově. Ze zkušenosti víme, že se stávalo to, že některé smíšené exponáty se vyvíjely směrem k motivovému a ne tematickému, což je pochopitelně jednodušší, avšak nežádoucí směr. Při přípravě této přednášky jsem prošel zásnami o výstavách, zprávy zasílané jurymany i karty, abych si udělal přehled o plnění povinností našich jurymanů, vyplývajících z delegování do jury výstav. Závěr není příliš radostný.

2. Obecné předpoklady pro jurování:

a/ Široké vzdělání, znalosti odborné i filatelistické

Již při výběru za aspiranty jurymanství je jedním z hlavních předpokladů vysoký stupeň znalostí filatelistických i obecných. Námětový juryman musí být člověk se zájmem o vědu, kulturu i sport. Musí mít stále touhu tyto svoje znalosti rozvíjet a zdokonalovat. Zdůrazňují: rozvoj znalostí nejen svých jurymanických oborů, což je základní povinnost, ale i znalostí z oborů dalších i z dalších směrů filatelie. Je samozřejmé, že studium jurymanických oborů je vedeno zcela jinak. Zatímco zdrojem vědomostí pro jurymanické obory jsou speciální knihy, příručky a katalogy, při studiu, které má zvýšit obecné znalosti jurymanů bude založeno na studiu a četbě různých přehledů, knih literatury faktu, slovníků atd. Cílem zde není získání detailních znalostí, ale základní orientace v oboru. K tomu v prvé řadě slouží i zpravodaje našich sekcí, které jsou pro jurymany neocenitelnou pomůckou. Povinností jurymanů je pak do všech přispívat články, které nejen dokumentují jejich znalosti, ale které usnadňují přípravu ostatním jurymanům. Také v práci se zpravodaji je mnoho nedostatků, mnozí z nás je nevyužívají tak, jak by si zasloužily. Při získávání znalostí v rámci jurymanických oborů je samozřejmě hlavním zdrojem odborná příručka a katalog. Nemělo by se však zapomínat na katalogy razítek, celin, frankotypů, knížky o historii poštovníctví, katalogy polních pošt a samozřejmě i staré filatelistické časopisy. Též aukční katalogy a speciální katalogy mohou být zdrojem zajímavých informací. V poslední době katalogy výstav obsahují mnoho zajímavých článků, které jsou přímo nabity informacemi, které mohou být při jurování užitečné. Bylo by vhodné, kdyby jurymani tyto katalogy mohli dostávat.

b/ Zásadovost:

Jednou z důležitých vlastností jurymanů je zásadovost. Znamená, že jurymani při hodnocení skutečně lpí na dodržování těch zásad, které jsou jasné a principiálně důležité. Nepodléhají nátlaku a nemění svůj postoj, dokud nejsou vnitřně přesvědčeni o opaku. Naopak je jejich povinností svoje přesvědčení hájit. Znalosti samy o sobě nic neznamenaají. Teprve jejich uplatnění v praxi je důležité. Jak budu ještě dále hovořit, právě nedostatek zásadovosti vede k častým chybám v práci jury. Největší význam pak má dodržování základních principů tematické filatelie.

c/ Tolerantnost:

Zdálo by se, že je paradoxní hned po zásadovosti mluvit o snášenlivosti. Zatímco v základních a jasných otázkách je na místě zásadovost, v otázkách, které jsou poznamenány osobitěho přístupu ke zpracování, je na místě snášenlivost k názoru, mínění druhých, v našem případě k názoru autora exponátu. Na př. při hodnocení celkového dojmu, zpracování některých partií libreta atd. je putno snažit se pochopit autora a tolerovat jeho, často od našeho odchylný názor. Tolerantnost je na místě vždy tam, kde jde o kriteria, která jsou ovlivněna subjektivním pohledem, ať již vystavovatele nebo jurymana.

d/ Objektivnost:

Je to základní požadavek na jurymana. Nechci se dále zmiňovat o tom, že při hodnocení musí jít stranou všechny osobní sympatie či antipa-

tie. To je samozřejmým a základním požadavkem. Někdy si však ani neuvědomujeme, že máme větší sympatie k některým tematům. Jiný příklad: posuzování temat, která jsou nám odborně blízká a naopak vzdálená. Libreto exponátu blízkého tematů lépe posoudíme, poznáme v něm i drobné zajímavé postřehy jak odborně tak i filatelistické, což se může odrazit i v lepším ohodnocení. Znamená to, že si musíme tuto možnost uvědomovat a snažit se takovýmto neobjektivním výrokům zabránit.

e/ Poctivost:

Mám na mysli především poctivost k sobě samým. Jurování námětových exponátů je velice obtížné. Proto není nijak zahanbující si přiznat, a to i veřejně, že některým částem exponátu nerozumím, nebo mi není zcela jasná filatelistická dokumentace. Takovéto poznání zabrání omylu při hodnocení, a je současně stimulem k dalšímu sebevzdělání a tím odstranění neznalostí.

3. Definice námětového exponátu:

Předtím, než se budeme zabývat konkrétními nedostatky při hodnocení, musíme si ujasnit objekt našeho hodnocení, tj. námětový exponát. Námětový exponát je vystavený objekt, který tvoří obsahově uzavřený celek filatelisticky ilustrovaný a dokumentovaný. Definice se v podstatě skládá ze dvou částí: obsahové a filatelistické. Z definice je zřejmý požadavek na uzavřenost exponátu, tj. ideovou jedinečnost, kdy každý exponát má začínat prologem, má něco vyprávět a má popisovanou událost uzavřít. Má mít svoji dynamiku a nemá mít hluchá místa. Nezáleží při tom na tom, zda jde o kapitolu ze sbírky či o celek sestavený speciálně z větší sbírky. Je však jasné že exponát sestavený z různých částí sbírky, více či méně na sebe navazujících, je předem odsouzený k horšímu ocenění, protože nemůže ukázat hloubku zpracování /tzv. exponáty-průřezy sbírkou/. Asi nejlepším způsobem je vytvářet exponáty na zvláštní témata, která se nemusí krýt vždy s kapitolami sbírky. Ilustrace a dokumentace jsou dva způsoby použití filatelistických materiálů v námětových sbírkách. Oba způsoby jsou používány v jednom exponátu a v závislosti na zvoleném tematů jeden nebo druhý způsob převládá. Není jiný důvod pro určení míry jednoho nebo druhého způsobu filatelistické dokumentace, než požadavky zvoleného libreta. Ilustrace znamená, že obrazy a texty na filatelistickém materiálu zobrazují popisovanou událost nebo k ní přinášejí vysvětlení. Dokumentace znamená, že filatelistický materiál slouží jako dobový dokument, který slouží k dokumentování popisované události či k jejímu ozřejmění nebo ukázání dalších souvislostí. Znamená to, že dokumenty musí mít přímý vztah /jako celek/ k popisované události. Když jsme u definic, je vhodné si též definovat exponát motivový a exponát tematický.

Motivový exponát - je vystavený objekt sestavený z filatelistického materiálu k určitému základnímu motivu, nebo podle účelu vydání. Filatelistický materiál je v něm řazen podle zemí nebo chronologicky podle všech pravidel tradičních filatelistických oborů.

Tematický exponát - je vystavený objekt, který tvoří tematicky uzavřený celek filatelisticky dokumentovaný a ilustrovaný. Nezáleží při tom na tom, zda osnova exponátu je vytvořena na základě již hotového libreta /jiná sbírka, kniha, zpravodaj, atd./, nebo zda je vytvořen samotným autorem. To je již předmětem hodnocení jiných kriterií.

4. Hodnocení celkového dojmu:

Při rozboru hodnocení tohoto kriteriase ukázalo, že nejsou v podstatě problémy při jeho posuzování. Jasně nedostatky jsou zaznamenávány a podle toho i snižován počet bodů. Jedno je však zarážející. Prakticky nikdy vystavovatelé nedostali za svůj exponát maximum 10 bodů. A to i v těch případech, kde nejsou a ani nemohou být vytknuty žádné chyby. Již jsem se jednou zmínil, že posuzování tohoto kriteriase je značně subjektivní, což se odráží v právě popsaném faktu. Neměli bychom se bát v případech, že nemůžeme vytknout žádné chyby v úpravě exponátu, dát za toto kriterium maximum bodů. Tím se vyvarujeme toho, že přiřazujeme stejný počet bodů exponátu, u kterého jsme nenašli žádnou chybu, stejně jako exponátu, u kterého jsme našli 3-4 závažné nedostatky. Což nebyl ojedinělý případ.

5. Hodnocení kritéria rozvinutí exponátu:

V první řadě je nutno si ujasnit dva pojmy, které si někteří z nás stále pletou, jak je zřejmé z poznámek a karet zaslaných do Prahy na komisi. Jde o pojmy "obsah sbírky" a "libreto". Obsah sbírky - je krátké shrnující vyjádření libreta sbírky. Je / nebo má být / napsán na úvodním listě, kde podává informaci návštěvníkovi i členům jury. Libreto - je text celého exponátu, rozvedený na jednotlivých listech.

a/ Co je nutno vyžadovat od titulního a úvodního listu:

O základních nedostatcích těchto listů jsem se již zmínil v úvodu. Námětovými jurymany stále není jasně vyžadováno, aby úvodní list obsahoval stručný a výstižný obsah celého exponátu včetně základní informace o jeho vztahu ke sbírce. Zatím jsou většinou na titulních listech nic neříkající malůvky a úvodní listy obsahují všelijaké úvody, zdůvodnění atd., jenom ne potřebné informace. Stejně tak je nutné upozorňovat potenciální vystavovatele v zahraničí, že úvodní list bude muset mít text v některém ze světových jazyků. Maximum listů, které vystavovatel dostane pro svůj exponát je 80, což znamená pro pokročilého sběratele značně malou plochu. Je proto nešetrné hned dva listy nevyužít pro materiály. Proto není chybou, spíše naopak, jestliže je titulní list velice střízlivý a spojený s listem úvodním. Zde tedy není na místě tolerance, ale je nutno vyžadovat od vystavovatelů splnění požadavku na správné vytvoření úvodního listu exponátu. Naopak při posuzování vhodnosti názvu by se mělo postupovat uvážlivě. Některé soudy o nevhodnosti názvu se zdají být velice rezolutní, jurymani nepřipouštějí názor autora, i když jejich názor je stejně diskutabilní. Samozřejmě to neplatí o zcela jasných případech, kdy název je nevhodný a v podstatě nic neříkající nebo dokonce scestný. Takových případů je také dost, jsou vždy jurymany správně zachyceny a autoři vyzváni ke změně názvu. Jedna z častých chyb v názvu je, že autor použije pro exponát název sbírky, i když exponát je jen jedna z jeho kapitol. Tato chyba však často není vytknuta. Tak názvy "Kapitoly z .....", nebo "Ukázky z ....." jsou vždy špatné, protože nepřesně vyjadřují podstatu exponátu. Je samozřejmě, že název "Život a dílo B.Smetany" je daleko výstižnější než název "Kapitoly z dějin české hudby".

b/ Hodnocení šíře zvoleného tématu pro exponát:

Toto kritérium je kritické a zásadní pro hodnocení celé úrovně tematického zpracování. Je to také zatím nejslabší místo v hodnocení. Z výsledků výstav v roce 1975 a z karet je zřejmé, že ne každý námětový juryman a i celá jury si tuto okolnost uvědomovala. Požadavek na úzké téma pro exponát je logické odvození z pravidla o udělení 80 listů každému exponátu. Takový exponát může být hluboce tematicky i filatelisticky zpracován jen tehdy, kdy základní téma je dostatečně úzké, aby autor mohl ukázat své znalosti odborné i filatelistické na vysoké úrovni. Na tomto požadavku se námětoví jurymani dohodli již před časem. Jaká je však skutečnost? Exponáty na tak široká témata jako "Zdravotnictví", "Rozvoj socialistického Československa", "Olympijské hnutí", atd., která jsou zpracována odpovídajícím způsobem, tzn. na 80 listech letem-světlem celá oblast, dostaly až 18 z 20 možných bodů za rozvinutí tematu!!! Na stejných výstavách exponáty na velmi detailní témata ve srovnání se zmíněnými dostaly za stejné kritérium méně, a to často podstatně!!! To je zřejmé nepochopení základních principů a cílů tematické filatelie a musíme z takového hodnocení vyvodit důsledky. Vystavovatelé by nám totiž mohli říci, že něco jiného říkáme a jinak hodnotíme. Je mi zcela jasné, že posuzování exponátu na úzké téma je obtížnější. Takové exponáty iž musí zacházet do hloubky, a to nejen z hlediska tématu, ale i z hlediska filatelistické dokumentace a již proto jsou hlubě posuzovatelné, než ty exponáty, které odrážejí spíše slovníkové, povrchní znalosti.

c/ Hodnocení vyváženosti zpracování jednotlivých částí exponátu:

Hodnocení tohoto kritéria je nerozlučně spjata s otázkou diskutovanou v předchozí části. Široká témata nemohou být ve všech aspektech zpracována na 80 listech stejně, což vede k nerovnoměrnému zpracování. Pouze a jedině úzké téma umožní zpracovat hluboce a rovnoměrně celé libreto exponátu. Chyby v hodnocení šíře tématu se objevují stejně i v této části. Někdy jde

však o závažnější nedostatek v hodnocení, kdy jurymani v podstatě vytýkají autorovi hluboké zpracování exponátu. Vyvážené zpracování tématu závisí též na filatelistických znalostech autora exponátu. Ti, kteří nemají hlubší znalosti filatelistického materiálu, jiného než známky, často exponáty zpracují povrchně proto, že o vhodné dokumentaci a ilustraci nevědí. Jurymani by však tento nedostatek měli poznat a autora na něj upozornit. Vyvážené zpracování celého libreta je často závislé na získání vzácných filatelistických materiálů. Těžkosti s jejich získáváním však nesmí být důvodem ke změkčení hodnocení tohoto kritéria. Právě popsané nedostatky často vedou k tomu, že méně významná část zvoleného tématu je rozvedena široce a naopak podstatné části jsou nezachyceny. Často právě proto, že autor má k této části mnoho a často filatelisticky méně hodnotného materiálu. Takováto chyba je vždy odrazem dvou základních chybných přístupů k budování tematického exponátu: zvolení příliš širokého tématu a motivový přístup k shromažďování filatelistických materiálů.

d/ Častým nedostatkem je rozvíjení tématu řazením filatelistických materiálů podle druhů a ne podle logických, věcných souvislostí:

Tento nedostatek je nejčastěji v exponátech, které jsou již vystavované velice dlouho. Jejich autoři v začátcích používali většinou pouze známky. Při přepracování exponátů pak na rady jurymanů začali zařazovat další filatelistické materiály, jako jsou razítka, celiny a celistvosti. Nepochopení základního požadavku tematické filatelie však vedl k tomu, že tento materiál zařazují samostatně, bez logické návaznosti a i popisy tomu odpovídají /na př. razítka propagující naše lázně, celiny vydané k olympijským hrám atd./ . Tento zcela základní nedostatek je i ve sbírkách oceněných na výstavách v roce 1975 na malou pozlacenou medaili. A to je ojedinělé, ale v podstatě systematicky na mnoha místech exponátu /jury výstavy "Zdraví a mládí"!!/.

e/ Posuzování textů v libretu tematického exponátu:

Toto kritérium, které se skládá hned z několika částí, patří k těm obtížnějším. Již z toho důvodu, že přečíst alespoň převážnou část libreta všech vystavených exponátů, je samo o sobě dost vyčerpávající. Při tom je nutno sledovat hned několik kritérií. V první řadě je to jejich odborná správnost. V této souvislosti je na místě říci, že toto kritérium právě bývá na výstavách většinou dobře posuzováno. Zásadní nedostatky jsou odkryty a autorům exponátů vytknuty. Někteří jurymani prokazují veliké znalosti a příli, když upozorňují i na některé věcné chyby detailního charakteru /jury Kralupy a Praha/. Ještě nedávno byla častá chyba v mnohých exponátech, že autoři používali prakticky stejný text na několika listech. Tato chyba se nyní již prakticky nevyskytuje. Autoři však tento nedostatek obcházejí tím, že stejnou myšlenku vyjadřují pouze jinými slovy. Důvodem je zařazení duplicitního materiálu, pro který nemají jiný text. Toto skryté opakování /jiný text, ale stejná myšlenka/ není vždy jako chyba rozpoznána a jako taková hodnocena. Jurymani též ne vždy zásadně odsoudili takové chyby v textu, jako je popis filatelistických materiálů, popis filatelistických zvláštností bez závislosti na libretu. Jeden příklad: ve vysoce oceněné sbírce je na několika listech text o osudu zmíněného dokumentu ve sbírkách významných filatelistů, nebo popis filatelistické zvláštnosti bez jakéhokoliv vztahu k základní osnově libreta /jury "Zdraví a mládí"/. Co je tedy cílem vystavovatele? Mělo by být to, že filatelistickým materiálem ilustrujeme a dokumentujeme základní myšlenku tak, že doprovodný text je zcela osvětlen a může být zredukován na základní heslovité údaje. Je samozřejmé, že toto půjde jen v některých exponátech a ještě spíše jen v některých jeho partiích. Mělo by však být vždy cílem autorů. Znamená to, že v ideálních případech je možno text na listech zredukovat na minimum. Jurymani musí být na takovou situaci připraveni a musí se snažit takovéto situace pochopit a správně ocenit. V této souvislosti není možno zdůvodňovat přeměru textu obtížností libreta, které by běžným divákům bylo nepochopitelné. Je to podceňování diváka. Dobrý exponát, stejně tak jako dobré umělecké dílo, musí diváka nutit k přemýšlení a mělo by být i impulzem k jeho dalšímu sebevzdělání. Neměli bychom proklamovat rozvlácnost textů, které většinou vznikají neschoptností autora najít vhodnou ilustraci tím, že se musí přizpůsobit divákovi.

6. Hodnocení originality tématu a jeho zpracování:

Chyby zcela nedávné minulosti, kdy jsme se snažili hledat originalitu jen v nových tématech /jak autoři, tak i jurymani/ jsou již za námi. Posuzování originality tématu se zdá být jasné a bez komplikací. Horší je to jak s originalitou zpracování tak i s hodnocením tohoto kritéria. Základem pro originální libreto může být opět jen výběr úzkého tématu pro exponát. Jen tak může autor v detailním rozvinutí libreta prokázat a ukázat originální zpracování zvoleného tématu, založené na detailním studiu. Nedílnou součástí tohoto kritéria je i posouzení originality filatelistické dokumentace, které může být založeno jen na hlubokém, často badatelském, objevném studiu materiálů mnohých oblastí filatelie. Jaká je však praxe? Exponáty často vystavované na stejně zvolené ústřední téma bez zvláštní úpravy po mnoho let dostávají za toto kritérium mnoho bodů, i když jde o nejběžnější a nejjednodušší přístup ke zpracování tématu. Exponáty založené na slovníkových vědomostech stejně nebo dokonce více, než exponáty rozpracovávající detailní úseky zvolené oblasti, které se proto objevují jako něco zcela nového a libreto bývá často výsledkem hlubokého studia ne slovníků, ale literárně-historických i vědeckých publikací. Protože taková situace není ojedinělá, je nutno se nad tímto přístupem zamyslet a hodnocení tohoto kritéria zlepšit. Dalším nedostatkem, který vyplynul z rozboru hodnocení výstav v roce 1975 je, že není rozlišováno autorství nového přístupu a jeho napodobování. Napodobení nového přístupu ve zpracování nebo filatelistické dokumentaci, které se objeví po 2-3 letech po prvním zpracování, je hodnoceno stejně nebo někdy více než původní exponát. Je to opět zcela zásadní chyba, kterou je nutno odstranit, protože může mít negativní vliv na autory našich exponátů. Vyžaduje to samozřejmě od jurymanů více práce i větší přípravu k jurování. Stejně nedostatky jsou při posuzování originální filatelistické dokumentace. Chyby v posuzování tohoto kritéria se vyskytovaly zcela obecně v práci všech jury. Jury neocenuje badatelskou činnost našich vystavovatelů a exponáty obsahující obecně známé filatelistické materiály jsou stejně hodnoceny jako ty, které přinášejí v dokumentaci něco zcela nového.

7. Hodnocení filatelistických znalostí:

Kritéria pro posuzování tohoto bodu jsou zcela jasná a často jsou i na odpovídající úrovni hodnoceny. Vyskytly se však v práci některých jury zásadní nedostatky. Exponáty obsahující většinou známky dosáhly vysokých ocenění a naopak exponáty přinášející doklady vysokých filatelistických znalostí /použití všech typů filatelistických materiálů, použití nejvhodnějších variant/ dosáhly v tomto kritériu málo bodů.

8. Stav a vzácnost filatelistických materiálů:

Při hodnocení tohoto kritéria se nevyskytly zásadní nedostatky v práci všech jury v roce 1975. Je to jistě i výsledek úsilí vedení KNF SČF, které na tomto poli hodnocení i tvoření námětových exponátů bylo vyvinuto v posledních několika letech.

Co říci závěrem? I když práce jury v celku byla dobrá, máme celou řadu nedostatků, které je nutno odstranit. Prvním krokem k odstranění chyb je jejich odhalení a jasné definování. O to jsem se v dnešním referátu pokusil. Nyní je na nás všech, abychom se v naší práci těchto chyb vyvarovali tak, aby při hodnocení jurování za rok 1976 jsme mohli říci, že alespoň část nedostatků byla odstraněna. K tomu chce přispět i vedení komise jurymanů SČSF a vedení její námětové sekce tím, že bude důsledně kontrolovat splnění všech požadavků na jurymany kladených a tím, že opět připraví hodnocení jejich činnosti za rok 1976. Obracím se na Vás proto se žádostí, abyste v roce 1976 plnili všechny povinnosti jurymanů svědomitě a s vůlí po největší objektivitě svých výroků.

Letos se jede již XXIX.ročník známého cyklistického amaterského závodu, který nese jméno Závod míru a jezdí se od r.1948 každoročně. Letos byl jeho start 8.5.1976 v Praze. Jako se stalo již tradicí, i letos jsou vydána příležitostná razítka, která používají tyto poř.čísly: PRAHA 1, JARDUBICE 1, GOTTWALDOV 1, BANŠŤA BĚTRICA 1 a POHRAD 1.

HOKEJ

Jaroslav JUSTÝN

V posledním čísle našeho zpravodaje jsme projevíli přání, aby to v Katowicích našim reprezentantům "vyšlo" a ono to opravdu - vyšlo! To jsou zkušenosti všem nám známé, dnes jen o materiálu, který k MS a ME v Katowicích používali a jež polská pošta vydala. V první řadě to byly dvě známky 1 a 1,50 Zł., ke kterým byla vydána FDC a používáno razítko prvního dne vydání dne 8.4. 1976 / známky a razítko vidíme na příložené obálce/. Tuto obálku používal organizační výbor mistrovství a u třech pošt. přepážek v krásné sportovní hale Rondo používali stejné příležitostné razítko, které vidíte opět na obálce. To jsou tedy všechno materiály, jimiž budeme dokumentovat čtvrtý titul našich hokejistů - Mistrů světa. Celina, ani jiná razítka nebyla používána.

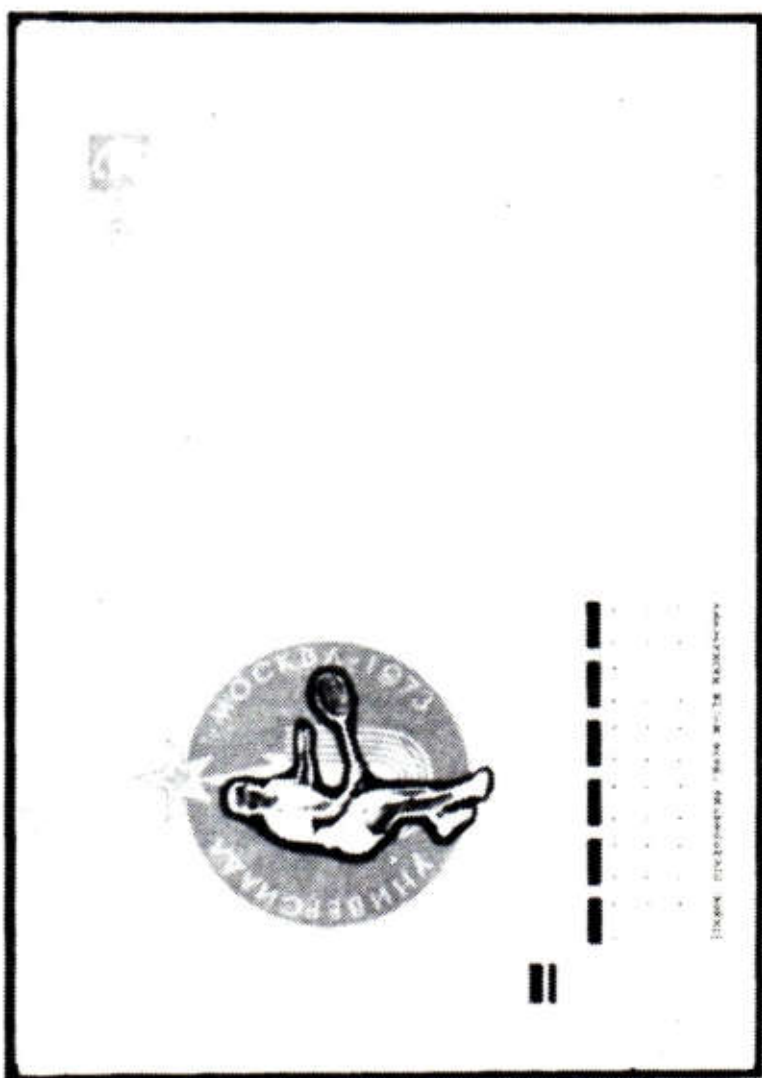
Tenis

Laskavostí našich člebů Dr. Sobiharda a B. Čecha Vám dnes můžeme přinést reprodukci švédského razítka k loňskému finále Davisova poháru - oběma děkujeme. Zároveň přinášíme reprodukci strojového ručního razítka z Kolína v NSR z r. 1971. Na další stránce pak najdete reprodukce FDC Japonska k 3. asijským hrám 1958 v Tokiu s námětem tenisty a pak 2 celinové obálky SSSR, z nichž zvláště ta k první Spartakiádě národů SSSR obohatí naši sbírku - tyto celiny se dnes již velmi těžko hledají.

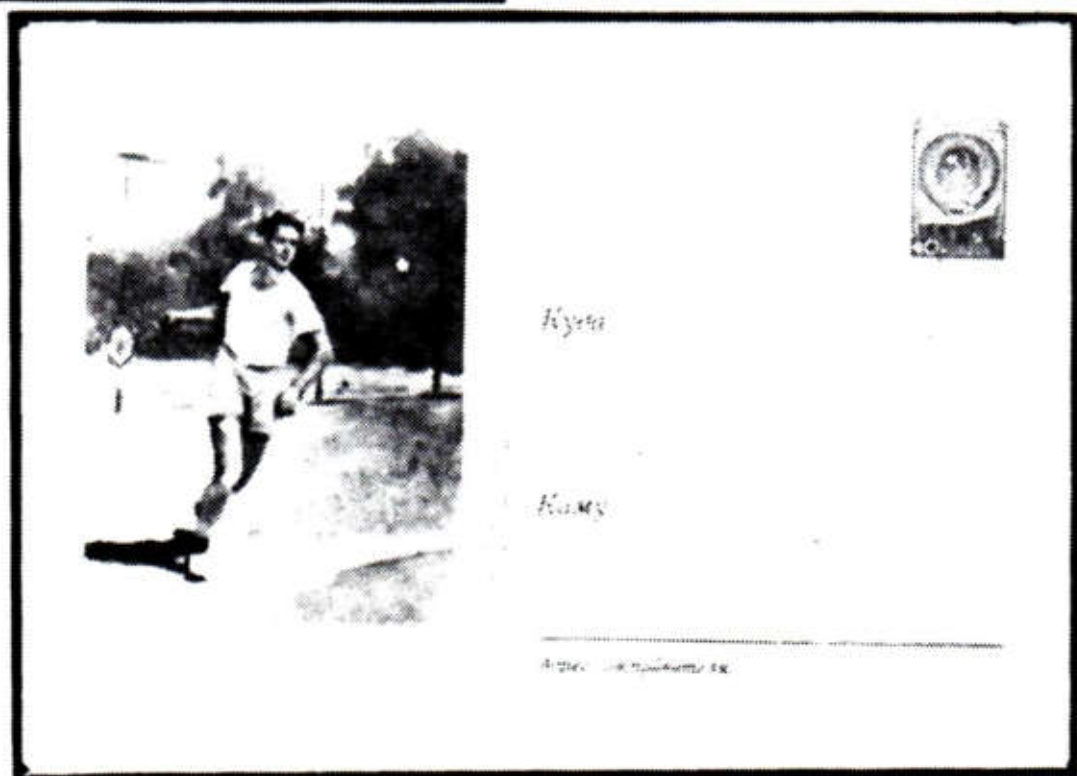

3rd
ASIAN
GAMES
TOKYO 1958

FINNISH POSTAL ADMINISTRATION

Kyto

Kuusi

Posti - Postikassa

Krátce po úspěchu OH 64 v Tokiu předložilo Japonsko kandidaturu na uspořádání ZOH v roce 1972 a jako dějiště her bylo navrženo Sapporo, hlavní město ostrova Hokkaido. Tento nejsevernější japonský ostrov byl pro drsné podnebí dříve málo obydlen a teprve v posledních asi dvaceti letech počet obyvatel prudce stoupá, částečně i v důsledku přelidnění jižnějších ostrovů. Jeř pro ná-zornost: Sapporo mělo v roce 1935 asi 168.000 obyvatel, v r.1950 313.000, v r.1960 již 524.000 a v r.1970 dosáhlo 1 milionu.

O tom, že ZOH 1972 budou uspořádány v Sapporu rozhodl MOV na svém zasedání v Římě dne 26.4.1966. Po přiřknutí her Sapporu byl již v létě 1966 jmenován organizační výbor pro přípravu a uspořádání ZOH 72. Ve spolupráci s vládou, s prefekturou Hokkaido, s městem Sapporo a s celou řadou různých organizací byl vypracován podrobný prováděcí program. Nejprve byla stanovena doba trvání a termín ZOH. Bylo rozhodnuto, že ZOH 72 budou trvat 11 dní a uskuteční se od 3. do 13. února 1972. Veškeré stavební práce (výstavba sportovišť, olympijské vesnice, atp.) byly ukončeny v roce 1969. Propagaci ZOH v Sapporu byla ze strany pořadající země věnována velká pozornost. A to se z filatelistického hlediska projevilo zejména v oblasti příležitostných razítek, již dlouho před zahájením her.

První příležitostné razítko se vztažem k ZOH 72 bylo používáno v Sapporu dne 21.11.1967 u příležitosti I. propagační výstavy olympijských známek. V obrazové části razítka je nápis "SAPPORO", stylizovaná sněhová vločka a skicy sjezdaře, krasobruslaře a skokana na lyžích (obr.č. 1). V roce 1969 byl uspořádán t.zv. olympijský den a v rámci této akce byla používána dvě příležitostná razítka. V Sapporu bylo ve dnech 23.-24.6.1969 používáno razítko s oficiálním emblémem ZOH 72. Razítko je velmi podobné později používanému razítku na obr.č. 16 s tím rozdílem, že japonský text je umístěn nad emblémem vodorovně a anglický text "XI OLYMPIC WINTER GAMES" chybí. Navíc je na razítku uveden výraznými arabskými číslicemi letopočet "1969". Bylo vyobrazeno v Olympsportu č.16/1972 na str.16 dole. Druhé razítko k témuž olympijskému dni

obr. 1

obr. 2

obr. 3

bylo používáno dne 23.6.1969 v Tokiu (obr.č. 2). Obě tyto akce /olympijský den a výstava olympijských poštovních známek/ se v následujících letech ještě několikrát opakovaly a byla používána

různá příležitostná razítka. Např. na oslavu olympijského dne 1970 používal poštovní úřad v Sapporo-Mitsukoshi 23.6.1970 razítko s emblémem ZOH 72 (obr.č. 3). O rok později, 23.6.1971, používal tentýž poštovní úřad další razítko s oficiálním znakem olympijských her, na kterém jsou navíc dvě ozdobné ratolesti a výrazný letopočet "1971". Toto razítko bylo reprodukováno už v Olympsportu č.15/1972 na str.11. V pořadí II.filatelistická vý-

obr. 4

stava s námětem ZOH v Sapporu byla uspořádána v roce 1968, příležitostné razítko mě však není známo. Existují jen vedlejší příležitostná razítka z této výstavy, o kterých se zmiňují v závěru článku. Třetí výstava známek se konala v listopadu 1969 a poštovní úřad v Sapporu používal dne 5.11.1969 příležitostné razítko, na kterém je lyžař a v pozadí vlajka s emblémem ZOH 72 a japonské datum "44.11.5". Obr. viz Olympsport č.16/1972, str.16. Další, v pořadí čtvrtá výstava olympijských známek se konala v Sapporu v únoru 1971. Na používaném příležitostném razítku (obr.č. 4) jsou kromě znaku her stylizovány dvě poštovní známky se sportovními motivy. Další filatelistická výstava pořádaná pod patronací japonského ministerstva osvěty a japonského olympijského výboru se konala v Tokiu v srpnu 1971. Používané příležitostné razítko je nakresleno na obr.č. 5.(Pozn.: Katalog /2/ uvádí, že šlo o

obr. 5

obr. 6

obr. 7

výstavu pořádanou organizačním výborem XI.ZOH). Ve dnech 4.1. - 9.1.1972 byla opět v Tokiu uspořádána výstava olympijských poštovních známek a tamní poštovní úřad používal příležitostné razítko se stylizovanou známkou s kresbou sjezdaře (obr.č. 6). Poslední filatelistická výstava k ZOH 72 se konala v Sapporu ve dnech 25.1.-13.2.1972, tedy v průběhu konání XI.ZOH, a na této výstavě bylo používáno razítko s olympijskou podobou (viz obr. č. 7). POZOR! Toto razítko bývá často zaměňováno za razítko používané k přenosu olympijského ohně, se kterým však vůbec nesouvisí! Poštovní úřad v Sapporu používal dne 26.10.1971 další příležitostné razítko s textem "Ještě 100 dní do zahájení ZOH 72 v Sapporu". Bylo vyobrazeno v Olympsportu č.15/1972 na str.11. Kromě razítek již výše uvedených používal od roku 1970 hlavní poštovní úřad v Sapporu k propagaci ZOH 72 též frankotyp, s oficiálním emblémem těchto her (obr.č. 8). Jde o otisky frankovacího stroje, který vyznačuje poštovné na zásilce buď přímo, nebo na prouzek papíru který se potom na zásilku nalepí. Tedy obdoba u nás zaváděných strojků typu Postalia, které jsou v mnoha zemích (např. USA, Japonsko, NSR) používány ve značném měřítku.

obr. 8

obr. 9

V únoru 1971 byl v Sapporu uspořádán t.zv. mezinárodní týden sportů, jakási generální zkouška na XI.ZOH. Při této příležitosti bylo používáno ve dnech 6.2.-14.2.1971 u hlavních poštovních úřadů v hlavních městech všech japonských prefektur t.zv. předolympijské razítko, s textem "Na paměť mezinárodního svátku zimních sportů v Sapporu". Existuje tedy 46 razítek, na obr.č. 9 je nakresleno razítko používané v Tokiu. Pro úplnost uvádím seznam hlavních měst, ve kterých bylo razítko v uvedené době používáno:

město	prefektura	město	prefektura
Sapporo	Hokkaido	Kjóto	Kjóto
Aomori	Aomori	Osaka	Osaka
Morioka	Iwate	Kobe	Hjógo
Sendai	Miyaki	Nara	Nara
Akita	Akita	Wakayama	Wakayama
Yamagata	Yamagata	Tottori	Tottori
Fukushima	Fukushima	Macue	Shimane
Mito	Ibaraki	Okayama	Okayama
Ucunomia	Točigi	Hiroshima	Hiroshima
Maebashi	Gunma	Yamaguči	Yamaguči
Urawa	Saitama	Tokushima	Tokushima
Čiba	Čiba	Takamacu	Tagawa
Tokio	Tokio	Macuyama	Šhime
Jokohama	Kanagawa	Kóši	Kóši
Niigata	Niigata	Fukuoka	Fukuoka
Toyama	Toyama	Saga	Saga
Kanazawa	Isikawa	Nagasaki	Nagasaki
Fukui	Fukui	Kumamoto	Kumamoto
Kófu	Yamanaši	Oita	Oita
Nagano	Nagano	Mijazaki	Mijazaki
Gifu	Gifu	Kagoshima	Kagoshima
Šizuoka	Šizuoka	Nagoya	Aiči
Cu	Mie	Ócu	Šiga

Dne 6.2.1971 byly vydány dvě příležitostná známky* se sportovními náměty s příplatkem (skoky na lyžích, lední hokej), a to každá v hodnotě 15+5 jenů, na nichž je jako vedlejší motiv oficiální znak ZOH 72. Známky jsou v katalozích uvedeny pod čísly: Michel 1098-99, Yvert 1000-01, NJSC 0579-80. Razítko uvedené na obr.č. 9 bylo současně použito jako razítko 1.dne vydání na znám-

kách této předolympijské serie, a sice u poštovních úřadů Asahigawa, Hakodate, Kyoto, Nagoya, Obihiro, Osaka, Otaru, Tokio a Sapporo.

Olympijský oheň byl zapálen slunečními paprsky v historické Olympii dne 28.12.1971 a tuto událost lze doložit řeckým příležitostným razítkem (obr. č. 10). Kromě toho byla v Řecku používána další dvě přídatná razítka (obr. č. 11 a 12). Olympijský oheň byl dopraven nejprve do Athén a odtud zvláštním letadlem letecké společnosti JAT do Japonska. Přepravené zásilky byly oráženy speciálním přídatným razítkem (obr. č. 13). Letadlo po dvou mezipřistáních přiletělo do Tokia na Nový rok 1972. Hlavní poštovní úřad v Tokiu používal dne 1.1.1972 zvláštní příležitostné razítko, které je nakresleno na obr. č. 14. Z Tokia byl olympijský oheň nesen štafetami až do přístavu Aomori po trase:

obr. 10

A/ TOKIO - KOFU - NIRASAKI, kde se rozdělil na dvě samostatné větve.

ΑΦΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ ΦΩΤΟΣ

ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΟΛΥΜΠΑΓΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΑ 28-12-71

obr. 11

OLYMPIA

obr. 12

obr. 13

B/ NIRASAKI - SUWA - MATSUMOTO - NIIGATA - SHINJO - YUZAWA - AKITA - ODATE - AOMORI,

C/ NIRASAKI - KOMORO - MAEBASHI - NIKKO - KORIYAMA - FUKUSHIMA SENDAI - ICHINOSEKI - MORIOKA - AOMORI.

Z Aomori byl oheň 19.1.1972 převezen lodí do přístavu Hakodate a odtud letadlem nejprve do města Kushiro a z Kushiro do Wakkanai. Z těchto tří měst na ostrově Hokkaido byl oheň nesen opět štafetami, do Sappora, těmito směry:

D/ HAKODATE - MATSUMAE - ESASHI - OTARU - SAPPORO,

E/ KUSHIRO - NEKURO - ABASHIRI - OBIHIRO - URUKAWA - TOMAKOMAI SAPPORO,

F/ WAKKANAI - KAYORO - ASAHIGAWA - ASHIBETSU - IWAMISAWA - SAPPORO.

Protože cesta olympijského ohně na japonském území byla poměrně komplikovaná, uvádím pro větší názornost na následující straně jednoduchý náčrt. Podle údajů z literatury /3/ byla používána příležitostná razítka ještě v těchto městech:

obr. 14

obr. 15

Wakkanai 20.1.1972
 Aomori 19.1.1972
 Hakodate 20.1. "
 Kushiro 20.1. "
 Wakkanai 20.1.1972

Nemuro 21.1.1972
 Abashiri 22.1. "
 Asahigawa 25.1. "
 Otaru 29.1. "
 Sapporo 29.1.1972

Všechna razítka jsou stejného provedení, liší se pouze různým datem použití a názvem města. Proto uvádím už jen razítko ze Sappora (obr.č. 15). Otisky všech příležitostných razítek z přenosu olympijského ohně bylo možné objednat předem. V Evropě je zajišťovala a dodávala např. firma GROTH, CH-6314 Unterägeri, Schweiz.

Japonská vláda, poučená zřejmě kritikou emisní činnosti v souvislosti s OH 64 v Tokiu, schválila pouze vydání jedné série známek a jednoho aršíku k ZOH 72. Vyšly celkem tři známky, v hodnotách 20 jenů (A - bobý), 20 jenů (B - lyžování) a 50 jenů (C - krasobruslení). Každá hodnota byla tištěna na samostatném tiskovém listu, obě hodnoty 20 jenů na listech po 20 ks, známka 50 jenů o 10 kusech. Uspořádání jednotlivých známek na tiskových listech bylo následující:

A A A A	B B B B	C C
V V V V	B B B B	C C
A A A A	B B B B	C C
V V V V	B B B B	C C
A A A A	B B B B	C C

U všech hodnot existují tedy protichůdné a převrácené svislé dvojice. Znamky jsou registrovány v katalogích pod těmito čísly: Michel 1138-40, Yvert 1038-40, NJSC C601-3. Kromě toho vyšly tytéž známky v aršíkové úpravě jako trojpáska, v pořadí známek: A - C - B. Viz katalogy Michel Block 85, Yvert Bl. 70, NJSC C604.

V den zahájení olympijských her bylo u hlavních poštovních úřadů všech prefektur (seznam viz v úvodu tohoto článku) používáno příležitostné razítko s oficiálním emblémem ZOH 72 (obr.č. 16). Shodným razítkem byly orázeny i obálky 1.dne vydání. Razítko stejného provedení bylo používáno i u zvláštního poštovního úřadu přímo v olympijské vesnici - viz obr.č. 17.

obr. 16

obr. 17

XI. zimní olympijské hry otevřel japonský císař Hirohito dne 3. února 1972 v 05,25 hod. středoevropského času. Prvními kdo zahájili boje o olympijské medaile byli hokejisté. Ke všem sportovním soutěžím na ZOH 72 byla používána příležitostná razítka v jednotné grafické úpravě (obr.č. 18 až 28 na následující straně), na nichž je uvedeno místo použití Sapporo. Těchto razítek používaly poštovní úřady Sapporo-Kita, Sapporo-Kotoni, Sapporo-Teine a hlavní pošta v Sapporo, razítka však nemají žádné rozlišovací znaky. Dalších 11 ks sportovních razítek naprosto shodného provedení používal poštovní úřad v olympijské vesnici. Pro úsporu místa uvádím pouze jedno, na

obr.č. 29. Razítka z olympijské vesnice se kromě názvu pošty liší i tím, že mají uveden hodinový údaj.

Olympijskou vesnici tvořilo 690 pětipodlažních a 132 jedenáctipodlažních budov. Byla vybudována 9 km jižně od Sappora při řece Makomanai, na ploše 16,5 ha pro 2300 sportovců a dalších členů výprav. Kromě příležitostných razítek již uvedených exi-

obr. 30

31/

32/

33/

o.n. 18

19/

20/

21/

22/

23/

24/

25/

26/

27/

28/

o.n. 29

stuje řada razítek denních, která byla používána výhradně jen v olympijské vesnici a kterými lze vhodně filatelisticky doložit mnohé skutečnosti /např. příjezd našich reprezentantů ap./. Byla používána denní ruční razítka pro orázení zásilek ve vnitrostátním styku (obr.č. 30) a pro zásilky do zahraniční (obr.č. 31). Tato denní razítka byla v den zahájení ZOH 72 nahrazena t.zv. "razítky 1.dne", které se od původních razítek liší stylizovanou holubicí v dolní části úseče (obr.č. 32 a 33). V následujících dnech byla potom opět používána razítka č. 30 a 31. Listovní zásilky byly u poštovního úřadu v olympijské vesnici orázeny též strojovými razítky, opět pro vnitrostátní a zahraniční styk (obr.č. 34 a 35).

Pozn.: V Japonsku se u všech poštovních úřadů zásilky do zahraničí podávají jen u zvláštních přepážek, kde jsou orázeny razítky která mají text proveden latinkou. (Blíže informace jsou uvedeny v článku "Novodobé mache" ve Filatelii č.19/1973). Poštovní razítka s textem ve znacích, určená pro vnitrostátní styk, se mohou vyskytovat pouze na zásilkách určených adresátům v Japonsku. Protože do olympijské vesnice nemá každý přístup, lze odhadnout, že počet japonských sportovců, funkcionářů a činovníků činil asi 10% obyvatel vesnice, což určuje i četnost výskytu "vnitrostátních" razítek na poštovně prošlých celistvostech. Tato razítka se u nás prakticky vůbec nevyskytují.

obr. 34

obr. 35

V den zahájení ZOH 72 se používalo k orázení zásilek též zvláštní příležitostné strojové razítko (obr.č. 36), s textem ve znacích i v latině. V olympijské vesnici byly používány i frankovací stroje (obr.č. 37).

obr. 36

obr. 37

K označení doporučených zásilek používal poštovní úřad umístěný v olympijské vesnici provizorní R - nálepky. Jde o tak zvanou bílou R-nálepku (obr.č. 38), do které bylo ručně vpisováno anglické "Olympic Village".

Pro úplnost uvádím ještě razítko které samo o sobě s námětem ZOH 72 nesouvisí, ale ^{obr. 38} používal je i úřad v olympijské vesnici. Dne 1.2.1972 bylo v Japonsku zvýšeno poštovné za dopisnici ve vnitřním styku z dosavadních 7 jenů na 10 jenů. V důsledku toho se projevil prakticky všude nedostatek 10 jenových poštovních známek, neboť všechny

vydané dopisnice s přitisknutou známkou v hodnotě 7 jenů zůstaly v platnosti. Většinou pošt byla proto přidělena zvláštní razítka s textem "Poštovné 3 jeny zapláceno", kterým byly podané dopisnice opatřovány a rozdíl ve výši poštovného se vybíral v hotovosti. Toto razítko se proto může vyskytovat jen na poštovně prošliých dopisnicích, adresovaných do Japonska.

Oficiální FDC k ZOH 72 nebyly v Japonsku vydány, proto se touto problematikou nebudu blíže zabývat. Upozorňuji jen, že japonská poštovní správa zásadně nevydává obálky l.dne vydání, i když jsou v Japonsku mezi sběrateli velmi oblíbeny. Japonské FDC jsou vesměs výrobky různých s o u k r o m ý c h firem /např. JSB = Japan Stamp Bureau, BSB = Bunkyo Stamp Bureau, JPCA = Japan Postal Culture Association, JPS = Japan Philatelic Society/ a jako takové jsou filatelisticky méněcenné. Často se však na těchto soukromých FDC vyskytují řádná příležitostná razítka. Samozřejmě, že poštovně prošlé FDC s příležitostnými razítky jsou naopak ozdobou sbírky. (Při této příležitosti bych chtěl upozornit sběratele, že u japonských obálek l.dne nelze udělat z čisté FDC "poštovně použitou" pouhým dodatečným připsáním adresy tak jako např. u našich FDC, které jsou přijímány k přepravě ještě 14 dní či měsíc po vydání a pošta je již nerazítkuje. Podle japonských poštovních předpisů se na obálky l.dne vydání podané k přepravě otiskuje na přední stranu FDC denní razítko podacího poštovního úřadu! Takže doma vyrobené "zaručeně poštovně prošlé" japonské FDC pozná zkušenější sběratel na první pohled. Píši o tom proto, že jsem takovéto FDC viděl u nás i na výstavách nejvyššího typu).

Samostatnou kapitolu tvoří celiny pořadající země, u kterých je obdobná situace jako u FDC. Oficiální celiny nebyly vydány, pořadatelé různých předolympijských závodů, soutěží, propagačních výstav a pod. však nechávali stávající platné celiny /vesměs dopisnice/ opatřit různými p ř í t i s k y ! Existuje proto velké množství dříve vydaných japonských celin, které byly opatřeny barevnými atraktivními obrazovými přitisky na volné ploše (nikoliv přes známky). Jde o dobu našich korespondenčních lístků, které jsou např. u příležitosti pořádání filatelistické výstavy opatřeny v levé polovině přitiskem. První japonské celiny s těmito přitisky vznikly již v roce 1970 (21. sněhový festival v Sapporu, 29.1.-1.2.70), poslední byla dána do oběhu dopisnice s přitiskem k výstavě olympijských známek v Sapporu (25.1.-1.2.72). Zvláštní přitisky byly pořizovány též k různým "výročím" jako: "Ještě 700 dní do zahájení XI. ZOH", "Ještě 600 dní ...", atd. V řadě případů existují přitisky v různých barvách. Katalog /2/ uvádí nejen jejich seznam a popis, ale všechny tyto celiny jsou v něm i reprodukovány. Celkem je evidováno 35 ks celin, připočteme-li i různé barvy je jich přes padesát. Většina přitisků má kromě obrazové části přídatný text pouze v japonštině, takže jejich správná identifikace je bez katalogu /2/ poměrně velmi obtížná. Oficiální celiny k ZOH 72 byly vydány v jiných zemích (např. v USSR či v Rumunsku), jejich seznam a popis by však přesáhl rámec tohoto příspěvku.

Na závěr ještě ukázka několika v e d l e j š í c h pří-
 davných razítek (obr.č. 40 až 47), která jsou vhodným zpestřením
 každé sbírky. Jejich zařazení do exponátu však musí být velmi u-
 vážlivé, protože jde vesměs o razítka nepoštovní. Pro tuto sku-
 pinu plně platí známý slogan "méně je někdy více". Podrobný sou-
 pis vedlejších japonských přídavných
 razítek v souvislosti se ZOH 72, a to
 včetně jejich vyobrazení, naleznou zá-
 jemci v polském časopise FILATELISTA,
 ročník XXII., čís. 3. Kromě toho vy-
 šel v NSR katalog /6/ těchto privat-
 ních vedlejších razítek. Autor popi-
 suje celkem 44 různých razítek (mnohá
 byla používána i v několika barvách)
 a všechna razítka jsou reprodukována.

Pozn.: Z technických důvodů musela být
 razítka čís. 13, 42 a 44 při
 překreslování dvojnásobně zmen-
 šena proti originálu.

obr. 40

第11回札幌オリンピック大会
 国 際 オ リ ン ピ ッ ク 切 手 展
 冬季オリンピック切手展
 1972年1月4日-1月9日
 館内・三 層

obr. 43

obr. 41

obr. 42

44/

obr. 45

同 全 式

obr. 46

同 全 式

obr. 47

Použitá literatura:

- /1/ Philatelic Magazine YUSHU, roč. 1970-73 (Japonsko)
- /2/ Manfred Winterheimer: Poststempel, Ganzsachen und Sonder/Einschreibzettel zu den OLYMPISCHEN SPIELEN 1968-1972 (NSR)
- /3/ Philatelistische JAPANBERICHTE, roč. 1971-73 (NSR)
- /4/ Časopis FILATELISTA, roč. XXII, čís. 1 až 3 (Polsko)
- /5/ Katalog NJSC 1975 (New Japanese Stamp Catalogue)
- /6/ M. Winterheimer: Die Privatstempel zu den XI. Olympischen Winterspielen SAPPORO 1972 (NSR).

Politicky angažovaná sportovní filatelie

XIX. OLYMPIJSKÉ HRY A BOJ ČERNOCHŮ ZA ROVNOPRÁVNOST.

Pro Spojené státy severoamerické je rok 1976 rokem dvou-
stého výročí založení federace, tedy rokem velkých oslav,
shromáždění, parády, ale hlavně silných řečí o americké svobodě a demokracii. Platí ale svoboda a demokracie v USA pro každého jejího občana stejným dílem? Jak je to se svobodou pro černošské obyvatelstvo? Pochopitelně, že ona tak halasně proklamovaná svoboda platí pouze pro bílé občany Států, černěší jsou i nadále omezováni v jejich právech, i nadále jsou určité kavárny, hotely, dopravní prostředky a jiná veřejná zařízení označené tabulkou "pouze pro bílé". Tam černí "rovnoprávní" občané Ameriky nesmí, jinak by poznali tvrdé pěsti "ostrých hochů", vytrénovaných ve Vietnamu, Kambodže a jiných státech. Jinak je tomu ale na různých vrcholových sportovních akcích, jako jsou na příklad olympijské hry, či mezinárodní vrcholové soutěže. Zde se nedělá rozdíl mezi černými nebo bílými sportovci, naopak je v mnoha případech dána přednost sportovcům černochům před bělochy. To ale jen v tom případě, kdy je možnost zisku olympijské medaile anebo titulu mistra světa pro sportovce USA, tedy v případech kdy se jedná o mezinárodní prestiž USA.

V tomto směru nebyly výjimkou ani Hry XIX. olympiády v r. 1968, avšak právě tyto Hry vstoupily do podvědomí široké sportovní i nespportovní veřejnosti jako olympiáda vzdoru a demonstrace černých severoamerických sportovců vůči nadřazenosti americké společnosti nad černošskými soukmenovci.

Již před odjezdem olympijské výpravy lehkých atletů USA do Mexika vystoupil vůdce černošského protestního hnutí univ. prof. EDWARDS s výzvou, aby černí sportovci bojkotovali účast na olympiádě. Vinou nejednotnosti v černošském hnutí černí sportovci do Mexika odejeli, avšak myšlenka odporu a vzdoru jela s nimi.

V olympijské vesnici a sportovním areálu nosili černí američtí sportovci na teplákových bundách nad US-státním znakem bílý kruhový odznak s nápisem OLYMPIC PROJECT FOR HUMAN RIGHTS /olympijský plán pro lidská práva/. Nikdo se nad tím neznepokojoval, neb se jednalo o citát jedné z Coubertinových myšlenek. Nikoho valně neznepokojilo, když těsně před zahájením Her vznesli černí američtí sportovci požadavek, že v případě olympijského vítězství nepřijmou medaile z rukou tehdejšího předsedy MOV Avery BRUNDAGE s odůvodněním, že jejich černošské hnutí ho považuje za rasistu. Nikdo z amerických funkcionářů a ani nikdo z diváků na olympijském stadioně se nepozastavil nad tím, že černí atleti Tommie SMITH a John CARLOS všechny rozběhy a nakonec i finále běhu na 200 m běželi jen ve vysokých černých ponožkách. V těchto černých ponožkách také stáli na stupních vítězů při přebírání zlaté a bronzové medaile. Diváci a "generalita" olympijského zápolení si dali vše do patřičných souvislostí až teprve tehdy, kdy při prvních tónech americké státní hymny, hrané po rozdělení medailí na počest olympijského vítěze, oba černí sportovci sklonili hlavy hluboko na prsa a zdvihli do výše zatáté pěsti, na ruku měli černé rukavice. Držitelé zlaté a bronzové olympijské medaile tak dali najevo před téměř celým světem, který se na ně díval u televizních obrazovek,

svůj odpor k bílé Americe, demonstrovali tak odvážně proti nerovnoprávnému postavení černošského obyvatelstva v USA. O několik dnů později další černí atleti dali veřejně najevo odpor protirasové diskriminaci ve Spojených státech. Byl to držitel zlaté medaile v běhu na 400 m Lee EVANS, stříbrné Lary JAMES a bronzové Ronald FREEMAN. Tito také nastoupili na stupně vítězů v černých ponožkách a s černými barety na hlavách přijímali olympijské medaile. Avšak při americké státní hymně barety sundali a po jejím dohrání zdravili obecenstvo na stadioně vztyčenými pravicemi se zatátými pěstmi.

Americký olympijský výbor za toto vystoupení sprintéry SMITHE a CARLOSE tvrdě potrestal, oba byli diskvalifikováni na neurčito, přestali být členy sportovní olympijské výpravy Spojených států a do 48 hodin museli opustit olympijskou vesnici. Velmi přesně a výstižně se k situaci vyslovil na tiskové konferenci sprintér SMITH, když m.j. řekl "...Když vítězíme, jsme Američané. Když ale uděláme něco co se vymyká vžitým zvyklostem, jsme černoši. Ano, jsme černí a jsme na to hrdí. Černá Amerika už pozná a porozumí tomu co jsme udělali..." Tvrdý rozsudek amerického CV odsoudili tehdy téměř všichni bílí sportovci-olympionici USA. Zásadně se proti němu vyslovil i hrdina LOH z r. 1936 Jesse OWENS, odmítl ho čtyřnásobný olympijský vítěz v disku Al OERTER a další známí sportovci. S potrestanými lehkými atlety SMITHEM a CARLOSEM sympatizovala celá světová pokroková veřejnost.

Píše se rok 1976, rok dvousetého výročí trvání severoamerické federace. Ale co se za těch 200 let změnilo v postavení černošského obyvatelstva vůči jeho bílým pánům? Boj proti rasové diskriminaci černošů ve "vzorné" americké demokracii ještě není dobojován a uplyne ještě hodně vody, než i ve Spojených státech severoamerických nastane skutečná rovnoprávnost mezi černými a bílými, ale tato doba určitě přijde.

I když z filatelistického hlediska není přímá dokumentace této vzpoury černých lehkých atletů na Hrách XIX. olympiády v r. 1968, vypomůžeme si snadno denním razítkem poštovní přepážky z olympijského stadionu s datem vzpoury SMITHE a CARLOSE a jejich třech spolubojovníků, držitelů medailí v běhu na 400 m.

XX. LOH 1972 V MNICHOVĚ A BOJ PALESTINCŮ ZA SVOBODU.

Tak jako v r. 1968 vzrušili širokou veřejnost svým nebojácným vystoupením američtí černí sportovci, příslušníci hnutí BLACK POWERS, tak rozvířila poklidnou hladinu sportovního dění na XX. LOH v Mnichově v r. 1972 násilná akce příslušníků palestinského odbojového hnutí ČERNÉ ZÁŘÍ proti členům izraelské olympijské sportovní výpravy.

V časných ranních hodinách dne 5.9.1972 vnikla skupina extrémistického palestinského komanda do ubykací izraelské výpravy v olympijské vesnici a zajala zde několik rukojmí. Při této akci byl zabit trenér izraelských vzpěračů Mose WEINBERG a jeden sportovec krátce po postřelení zemřel. Za propuštění rukojmí útočníci požadovali propuštění 200 příslušníků palestinského odboje, držených v izraelských věznicích a pro sebe útočníci požadovali volný odchod

z olympijské vesnice. Izraelská vláda odmítla požadavek komanda splnit. Po několikahodinovém jednání a po prodloužení ultimáta byla s komandem dohodnuta jejich přeprava i s rukojmími helikoptéry na letiště NATO ve Fürstentfeldbrucku, odkud by odletěli do Káhiry a tam mělo být pokračováno ve vyjednávání se zástupcem izraelské vlády. Přesun helikoptérou se uskutečnil 5.9.1972 v pozdních večerních hodinách, avšak celá akce se vymkla západoněmecké policii z rukou s tragickými následky. Na letišti došlo k ostré přestřelce při níž byli zastřeleni všichni izraelští rukojmí, 5 členů palestinského komanda a vojenský pilot helikoptéry. Celkem si tato vzrušující, ale též varující akce příslušníků palestinského odboje vyžádala 18 mrtvých.

Touto akcí byl další průběh olympijských her přerušen a ve středu 6.9.1972 se konala v 10.00 hodin dopoledne na olympijském stadionu smuteční tryzna za usmrčené izraelské olympioniky. Po čas tryzny byly všechny vlajky zúčastněných států, které byly umístěny v olympijském areálu, spuštěny na půl žerdi. Na smuteční tryzně promluvil předseda Organizačního výboru LOH NSR Willi DAUME, po něm vedoucí izraelské sportovní delegace a závěrem vystoupil předseda MOV Avery BRUNDAGE. Tento po krátkém projevu m.j. prohlásil, že po jednodenní přestávce budou Hry XX. olympiády pokračovat v plném rozsahu, jak o tom již před tím rozhodla exekutiva MOV a jak bylo potvrzeno na mimořádném zasedání Mezinárodního olympijského výboru.

I když XX. LOH po tomto incidentu pokračovaly dál, bylo i v dalších dnech v olympijské vesnici a mezi sportovci určité napětí a nervozita, na všechny doléhal stín 18 zmařených lidských životů.

Palestinští útočníci byli všemi západními zdělovacími prostředky odsuzováni a nazýváni bandity a teroristy. Ale kdo byl skutečným viníkem této tragédie? Kdo nese odpovědnost za 18 lidských obětí? Co vlastně bylo příčinou této akce členů jedné z odbojových skupin? Bylo to zoufalé gesto několika jednotlivců, upozorňujících tímto způsobem na skutečnost, že určité části Palestinců byly izraelskými agresory uloupeny jejich domovy, jejich vlast. Chtěli tak širokou světovou veřejnost upozornit na dlouho neřešený problém Palestinců bez domova, bez prostředků k obživě, bez vlasti.

A opět jako u vzpoury černochoů na XIX.LOH v Mexiku, se můžeme ptát: jak se situace Palestinců bez domova od této tragédie změnila? Oproti černošskému hnutí můžeme s uspokojením konstatovat velký pokrok v boji palestinského lidu za svobodu a za návrat do vlasti. Došlo k tomu, co černošskému hnutí tak chybělo. Došlo ke sjednocení všech složek palestinského odboje do jedné společné organizace - a tou je ORGANIZACE PRO OSVOBOZENÍ PALESTINY s Výkonným výborem OCP, v jehož čele stojí dnes již mezinárodně uznávaná autorita - Jásir ARAFAT. OCP má svého stálého zástupce v OSN, delegace OCP jsou v četných státech světa přijímány se všemi poctami hlavami států, delegace OCP se zúčastňují sjezdů komunistických a socialistických stran, jak o tom svědčí i účast delegace OCP na XV. sjezdu KSČ v dubnu t.r. Toto mezinárodní uznání OCP jako reprezentanta palestinského lidu je prvním krokem k vítězství palestinské revoluce.

Závěrem zbývá ještě dodat několik vět o filatelistické dokumentaci útoku Palestinců na izraelskou olympijskou sportovní delegaci. Zde nám taktéž poslouží denní razítko

používané poštovní přepážkou v olympijské vesnici s datem 5. nebo 6.9.1972, případně jiná olympijská razítka s těmito daty /viz. např. vyobrazený čs. frankotyp/.

K dokumentaci můžeme též použít příležitostnou obálku americké poštovní správy /viz. vyobrazení/, v jejíž levé části je černě zarámovaný pohled na olympijský areál s vlajkami spuštěnými na půl žerdi. US olympijská poštovní známka je znehodnocena strojovým razítkem "Washington 5.9.1972 D.C."

V pravé části obálky je nápis /český překlad/:

Tragedie při XX. olympijských hrách - Den teroru.

Prezident Nixon projevuje nejhlubší soustrast izraelské ministerské předsedkyni MEIROVÉ, vyjadřuje nejhlubší pohnutí nad masakrem izraelských atletů arabskými teroristy.

Nemohu zde hodnotit, zda se jedná o dodatečný výrobek, anebo zda americká poštovní správa stihla tragickou událost ještě tentýž den dokumentovat reprodukovanou obálkou. Tuto otázku by snad mohli vyřešit naši američtí spolupracovníci OLYMP-SPORTU, my k tomu možnosti nemáme.

Bohuslav Halíř

